

Priya: Hi Divya, We really enjoyed the movie yesterday, didn't we?
(నిన్న movie నిజంగా enjoy చేశాం, కదా?)

Divya: Certainly. Chitrasri's performance as the heroine was really superb.
(నిజంగానే Heroine గా చిత్రశ్రీ నటన అద్భుతం)
Heroine హెరోయిన్ - హె నొక్కీ పలుకుతాం
Superb: స్వర్ణపట్ - ప నొక్కీ పలుకుతాం.

Priya: The movie will be a runaway success.
(ఈ చిత్రం బాగా విజయవంతం అవుతుంది)

Divya: It can't be otherwise with that kind of story line, brilliant action and clever direction
(అలాంటి కథ, మంచి నటన, తెలివైన దర్శకత్వంతో అది ఇంకో విధంగా ఉండటానికి లేదు)

Priya: The main characters brought out the talent of the lead pair.
(ముఖ్యమైన పాత్రలు ప్రధాన జంట ప్రతిభను వెలికితెచ్చాయి)

Character: క్యారక్టర్ - కా నొక్కీ పలుకుతాం;
కా, బ్యాంక్ లో బ్యా లాగా = మామూలు అర్థం - శీలం/ గుణగణాలు/ స్వభావం. కానీ ఇక్కడ అర్థం- ఓ కథలో, నాటకంలో సీనిమాలో పాత్ర.
Lead Pair = ప్రముఖ జంట - సామాన్యంగా కథలో/ నాటకంలో/ చిత్రంలో నాయకనాయికలు.

Divya: They have been a hit pair - chittrakumar and chitrasri. Their combination has been successful.
(వాళ్ళిద్దరి - చిత్రకుమార్, చిత్రశ్రీ జంట - hero, heroine గా పెద్ద hit. వాళ్ళది విజయవంతమైన జంట ఇంతవరకు)

Priya: They are teaming up again in the next movie 'premikulugane vundam'
(రాబోతున్న చిత్రం 'ప్రేమికులుగానే ఉదాం'లో కూడా వాళ్ళు కలిసి నటిస్తున్నారు)

Divya: They show themselves at their best when they are cast opposite each other
(వాళ్ళు జంటగా / నాయకనాయికలుగా నటిస్తే వాళ్ళ ప్రతిభ చాలా బాగా చూపిస్తారు)

Priya: I think she made her debut in nee kosame. She hasn't had a failure in her career
(ఆమె సినీరంగం ప్రవేశం నీకోసమే చిత్రంతోనే అనుకుంటా, ఇంతవరకు ఏ చిత్రం కూడా విఫలమవ్వలేదు)
Her action in "Aunantara, Kadantara?" is really memorable
(ఔనంటారా, కాదంటారా? చిత్రంలో ఆమె నటన మరపురానిది)

Divya: Ok. I must be going Priya. Meet you tomorrow. Bye
(నే వెళ్ళాలి. రేపు కలుస్తాను. Bye)

Priya: Bye
కిందటి Lesson లో చలనచిత్రాలకు సంబంధించిన మాటలు చాలా చూశాం కదా? ఇప్పుడు మరికొన్ని చూద్దాం. ఇవన్నీ మనం మాట్లాడుతున్నప్పుడు వాడుతూంటే Conversational English చాలా బాగుంటుంది. ఇవి చూడండి.
1. Superb 2. A runaway success 3. storyline 4. characters 5. lead pair 6. hit pair 7. teaming up 8. cast opposite 9. debut

1) superb= అద్భుతం/ అమోఘం = ఏదైనాసరే - Movie కావచ్చు ఓ గొప్ప పుస్తకం కావచ్చు ఒకరి నటన/ క్రీడ/ ఒకరు సాధించింది - ఇవేవైనా సరే అద్భుతంగా ఉంటే Superb అంటారు.

a) It is a superb hat-trick by Irfan Pathan = ఇర్ఫాన్ పఠాన్ అద్భుతమైన hat-trick. Hat-trick అంటే తెలుసుకదా - మూడుసార్లు వరసగా విజయం సాధిస్తే, ముఖ్యంగా క్రీడల్లో, అది ఒకే Player అయితే, hat-trick అంటారు.

b) The movie is superb= ఆ చిత్రం చాలా గొప్పగా ఉంది.

c) Tendulkar's was a superb century అతడి Century అద్భుతం.

2) A runaway success
త్వరితమైన విజయం

a) The movie was a runaway success.
ఆ చిత్రం విడుదలైన వెంటనే విజయవంతమైంది.

b) Missamma was a runaway success.
మిస్సమ్మ అతి త్వరగా విజయవంతమైంది ఊహించని రీతిలో.

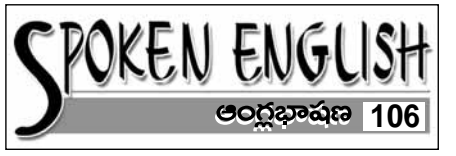
c) No one has the formula to make a movie a runaway success -
ఓ చిత్రాన్ని అనూహ్యరీతిలో అతి త్వరగా విజయవంతం చేయగల సూత్రాలు ఎవరివద్దా లేవు.
Formula సూత్రం. Flop, Runaway success కు వ్యతిరేకం.

3) Story line
కథా సంవిధానం - ఓ చిత్రం కథను దర్శకుడు చూపించే తీరు. దీనికే ఇంకోమాట Plot

a) His movies have the same basic story but the story line differs
అతడి చిత్రాల మూలకథ ఒకటే, కానీ కథా సంవిధానమే తేడా

b) The movie failed because of its weak story line
కథలో/ కథా సంవిధానంలో పట్టులేకపోవడం వల్లే అది విఫలమైంది.

c) Weak story line is the cause of most failures
చాలా చిత్రాలు పట్టులేని కథ వల్ల దెబ్బతింటున్నాయి.

Team up: ఒక movie విషయంలోనే కాకుండా, ఏ పని చేయటానికైనా కొంతమంది కలిస్తే, They team up.
The three boys teamed up to decorate the room
ఆ గదిని అలంకరించడానికి వాళ్ళ ముగ్గురు ఒక జట్టుగా ఏర్పడ్డారు.

8) Cast opposite: ఒక నటి (సామాన్యంగా heroine) ఒక నటుడి (hero) సరసన నటిస్తే అప్పుడు they are cast opposite each other అంటారు.

a) Vikram is cast opposite Sada/ Sada is cast opposite Vikram/ Vikram and Sada are cast opposite each other in Aparichitudu
అపరిచితుడిలో Vikram, సదా సరసన/ సదా, విక్రమ్ సరసన / విక్రమ్, సదా ఒకరి సరసన ఒకరు నటించారు.

Yasvanth: ఇది ఆయన మొదటి flop ఏమో? అతడికి ఇచ్చిన పాత్రకు అతడు suit అవడని నా అభిప్రాయం.

Srikanth: ఆయన ఏ పాత్రకైనా సరిపోతాడు, ఏ పాత్రయినా సునాయాసంగా చేయగలడు.

b) **Vinitha:** Hi Sunitha, నిన్న నేను TVలో 'ఏమిటి విచిత్రం' చూశాను. ఎంత బాగుందో!

Sunitha: నేనది ఎప్పుడో చూశాను. పోయిన నెల అనుకుంటా, వైజాగ్ లో.

Vinitha: చాలా బాగుంది కదా. అందులో hero, heroine ల పేర్లేంటి? వాళ్ళిద్దరికీ మొదటి చిత్రం అనుకుంటా.

Sunitha: అవును. వాళ్ళ మొదటి అవకాశంలోనే మంచి ప్రతిభ కనబరచారు.

Vinitha: ఇప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ రెండు మూడు చిత్రాల్లో ముఖ్య జంటగా నటిస్తున్నారు.

He made his debut in..

d) The movie flopped/ flopped at the box office/ The movie was a flop, because of its thin story line
దాని బలహీన కథ/ కథా సంవిధానం వల్ల ఆ చిత్రం దెబ్బతింది. Thin కు ఇక్కడ అర్థం weak అని. దాని అసలు అర్థం- సన్నని/ పల్లని.

4) Character: కథలో/ నాటకంలో/ చిత్రంలో పాత్ర. దీన్నే మనం role అనిగానీ part అనిగానీ అనవచ్చు

a) NTR played the character/ role/ part of Karna in the drama
ఆ నాటకంలో NTR కర్ణుడి పాత్ర వేశాడు/ నటించాడు.

b) One of the main characters in the movie is Lord Venkateshwara played by Suman
ఆ చిత్రంలో ముఖ్యమైన పాత్రలో ఒకటి Suman నటించిన వేంకటేశ్వరస్వామి పాత్ర.

c) He played his part well
అతడి పాత్రను అతడు బాగా నటించాడు.
Play మామూలుగా అయితే ఆడటం, ఇక్కడ నటించడం.

5) lead pair= ముఖ్యజంట- నాయకా నాయికలు. (the hero and the heroine)

a) NTR and Anjali Devi are the lead pair in Lavakusa
లవకుశ చిత్రంలో వాళ్ళిద్దరినీ ముఖ్యమైన జంట (Hero, heroine).

b) The lead pair in the movie is Rajanikanth and Jyothika
రజనీకాంత్, జ్యోతిక ఆ చిత్రంలో ప్రధాన పాత్ర ధారులు, జంటగా.

c) They have proved a hit pair
విజయవంతమైన జంట.

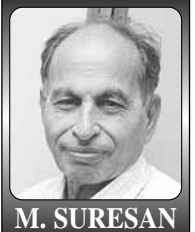
6) Hit pair
చిత్రానికి విజయం చేకూర్చే/ విజయవంతమైన/ ప్రేక్షకుల అభిమానం పొందిన జంట (మామూలుగా hero, heroine పాత్రల్లో)

a) They make a hit pair
వాళ్ళిద్దరినీ విజయవంతమైన జంట. అంటే వాళ్ళు నటించిన చిత్రాలన్నీ hits అని.

7) Teaming up
జత కలవటం, జంటగా నటించడం- సామాన్యంగా hero, heroine.

a) They are teaming up again in the next movie
రానున్న చిత్రంలో మళ్ళీ వాళ్ళిద్దరు కలిసి నటిస్తున్నారు.

b) They have teamed up again
మళ్ళీ వాళ్ళే కలిసి నటిస్తున్నారు.

M. SURESAN

b) Surya and Asin are cast opposite each other
వాళ్ళు ఒకరి సరసన ఒకరు నటిస్తున్నారు.

9) Debut: మొట్టమొదటి సారిగా సభికుల ముందు నాట్యం చేయడం/ మొదటి సారిగా చిత్రాల్లో నటించటం/ మొదటిసారిగా రంగప్రవేశం (శాస్త్రీయ నృత్య సంప్రదాయంలో దీన్ని ఆరంగేట్రం అంటారు)
Debut- pronunciation - డెయ్ బ్యూట్ - డె నొక్కీ పలుకుతాం.

◆ మొదటిసారిగా రంగప్రవేశం చేయటం
Make a debut/ Have a debut.

a) She made her debut in this movie.
ఇది ఆమె తొలిచిత్రం. ఈ చిత్రంలో ఆమె మొదటి సారిగా నటించింది.

b) His debut wasn't very successful
అతడి మొదటి నటన అంత విజయవంతం కాలేదు.

◆ Debut ముఖ్యంగా నాట్యం, నాటకం లాంటి కళల విషయంలోనే ఎక్కువగా వాడతారు. ఒక్కోసారి మిగతా రంగాలకు కూడా వాడతారు.

◆ He made his debut in politics in 1999
1999లో ఆయన రాజకీయరంగ ప్రవేశం చేశారు.

Now Practise the following in English:

a) **Yasvanth:** Hi Srikanth, నీ favourite hero, heroine ల జంట ఈసారి అంత విజయవంతం కాలేదే?
Srikanth: ఆ కథలో పట్టులేదు. వాళ్ళు బాగానే నటించారు కదా?
Yasvanth: సువ్వు వాళ్ళ అభిమానివి కదా. అంతకంటే ఏమంటావు?
Srikanth: సువ్వేమైనా చెప్పు, వాళ్ళిద్దరు కలిసి నటించారు కాబట్టి ఆ మాత్రమైనా ఉంది ఆ చిత్రం. లేకుంటే పూర్తిగా దెబ్బతినేదే.
Yasvanth: వాళ్ళ నటన వల్లే చిత్రం దెబ్బతిందని అంటున్నారు.
Srikanth: నేనొప్పుకోను. వాళ్ళది విజయవంతమైన జంట. వాళ్ళ గత చిత్రం అనూహ్యమైన విజయం సాధించిందా? ఆ hero రంగప్రవేశం చేసినప్పటినుంచి flop అనేది లేదు కదా?

Sunitha: ముఖ్యంగా ఆ heroine మంచి నటిగా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది.

Answers:

a) **Yasvanth:** Your favourite lead pair has not been very successful this time, has it?
Srikanth: The movie has a weak story line. They have acted well.
Yasvanth: You are their fan. What else can you say?
Srikanth: Whatever you say- the movie is atleast that good because they have acted in it. Otherwise it would have been an utter flop.
(utter = పూర్తి)

Yasvanth: The movie is a flop because of their action. That's what people say.
Srikanth: I don't agree. They are a hit pair. Their last movie was a runaway success. The hero hasn't had a failure since his debut.
Yasvanth: This might be his first flop. I feel that he doesn't suit the role/ the character.
Srikanth: He suits any role. He can do any role with ease.
b) Vinitha: Hi Sunitha, yesterday I watched the movie, 'Emitivichitram' on the TV. What a movie it is! / How good it is!
Sunitha: I saw it long ago. I think it was last month, in Vizag.
Vinitha: Isn't it good? What are the names of the lead pair, I think they made their debut in the movie.
Sunitha: Yes. Even in their debut they displayed their talent.
(Display = ప్రదర్శించటం)
Vinitha: They are acting as the lead pair in two or three movies.
Sunitha: The heroine especially has won recognition as a good actor/actress.

Hemanth: Hi Vasanth, I didn't see you the whole of yesterday. What was wrong?
 ఏంటి నిన్నంతా నువ్వు కనపడలేదు. ఏంటి విషయం?

Vasanth: The Deepavali effect you know. We enjoyed the festival the day before Yesterday. We were so tired yesterday. We were resting almost the whole of yesterday. Fortunately yesterday was a Sunday.
 ఇదంతా దీపావళి ప్రభావం. మొన్నంతా పండగ జరుపుకొనేసరికి నిన్నంతా అలీసిపోయాం. దాదాపు నిన్నంతా పడుకునే ఉన్నాం. అదృష్టవశాత్తూ నిన్న ఆదివారం.

Hemanth: So you celebrated it with all enthusiasm. We did too, but we were off the fireworks by about 10. We were in bed by 10.30pm
 అంత ఉత్సాహంగా జరుపుకున్నారన్నమాట. మేమూ జరుపుకున్నాం. కానీ టిపాకాయలు కాల్చడం 10 గంటలకే ఆపేశాం. 10.30 కల్లా పడుకున్నాం.

Enthusiasm - ఇన్ థ్యూసియాజమ్.
 ధ్యూ నొక్కి పలుకుతాం.
 వివర 'జ' size లో Zలాగా, = ఉత్సాహం.
 fireworks = బాణసంచా/ టిపాకాయలు

Vasanth: We were enjoying the fireworks till almost eleven. Dad was liberal this time. We let off Rs. 800/-work of crackers sparklers this time.
 11 వరకూ కాలుస్తూనే ఉన్నాం. మా నాన్న ఈసారి డబ్బులు బాగానే ఇచ్చారు. 800 రూపాయల బాణసంచా కాల్చాం

worth - వత్ (bird లాగా)= విలువ ఉన్న.
 crackers = క్రాకర్జ్
 = పేలే టిపాకాయలు, sparklers = స్పాక్లర్జ్ = వెలిగేవి (మతాబులు, కాకర పువ్వుత్తులు etc) let off = టిపాకాయలు కాల్చడం = Let off fire works)

Hemanth: So it was a grand affair after all. Some how I feel spending so much on fire works is a waste
 మొత్తంమీద చాలా సరదాగా గడుపుకున్నారం. affair, అఫై-ఫై నొక్కుతాం = విషయం.

Vasanth: It's just once a year. A few hundred rupees shouldn't matter much.
 సంవత్సరానికి ఒకసారి కదా. ఓ రెండు మూడొందలు అంత సమస్య కూడా కాదే)

Hemanth: Opinions differ. Well what about the other things?
 ఎవరి అభిప్రాయాలు వాళ్లవి. మిగతా విషయాల సంగతి ఏంటి?

Opinion- అభిప్రాయం.
 differ - భేదిస్తాయి.

Vasanth: Well, we all had new clothes. Told you, dad was quite liberal this time. He was in a mood to celebrate. He let us buy whatever clothes we liked, and sister had the greatest luck. She had a pair of ear rings.
 అందరం కొత్త బట్టలు కొనుక్కున్నాం. చెప్పానుగా మానాన్న చాలా ఉదారంగా ఉన్నారు. మేం ఇష్టపడిన బట్టలన్నీ తీసుకొచ్చారు. పండగ mood లో ఉన్నారం. అందరికంటే మా చెల్లి అదృష్టవంతురాలు. కమ్మల జత వచ్చింది తనకు.

Hemanth: We had new clothes too and of course the feast too. Mom prepared wonderful dishes and delicious sweets.
 మేమూ కొత్త బట్టలు తెచ్చుకున్నాం. పండగ భోజనానికి మా అమ్మ మంచి వంటకాలు, రుచికరమైన స్వీట్స్ కూడా చేసింది.
 Feast పండగ భోజనం/ విందు.
 dishes = డిష్జ్ (జ్-size లో z లా)

Vasanth: That's good.
 ఈ సంభాషణ పండగ గురించి కదా. పండగల సందర్భంగా వాడే expressions కొన్ని తెలుసుకుందాం ఈసారి.
 Festival = పండగ, పండగ జరుపుకోవటం = celebrate a festival.

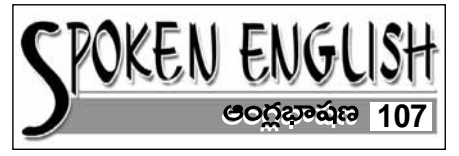
We celebrate Deepavali every year in the month of Kartheekam.
 ప్రతి సంవత్సరం కార్తీకమాసంలో దీపావళి జరుపుకుంటాం. Festivalను enjoy కూడా చేస్తాం - We enjoy a festival.

Charlie (over phone from the US): Hello Sampath, this is Charlie from the states. How are you?
 (హలో సంపత్ , నేను అమెరికా నుంచి చాలీ మాట్లాడుతున్నా. ఎలా ఉన్నావు?)

Sampath: Fine, Charlie, thank you, how are you?
 (బాగున్నాను చాలీ. ధన్యవాదాలు. నీవు ఎలా ఉన్నావు?)

Charlie: Same here, thank you. Can we have a chat over the net? Matter of 20 to 30 minutes
 (ఇంటర్నెట్ లో మనం మాట్లాడుకుందామా? 20, 30 నిమిషాలు వట్టవచ్చు)

Sampath: Sorry, Charlie. It is morning here you know. I am very busy celebrating Sri Ramanavami.
 (సారీ..శ్రీరామనవమి సెలబ్రేట్

Lord Rama.
 పూజ చేసి శ్రీరాముడ్ని కొలుస్తాం. ఇళ్లల్లో, గుళ్లల్లో, వీధులకూడళ్లల్లో కూడా. ప్రత్యేక వంటకాలతో భోజనం చేస్తాం. వడపప్పు, పానకం శ్రీరాముడికి నైవేద్యం పెడతాం.

Pandal = పందిరి
 putup = ఏర్పాటు చేయటం/నిర్మించటం
 as well = కూడా
 (Green gram = పెసలు/పెసరపప్పు (వడపప్పు)
 jaggery = బెల్లం
 offering = నైవేద్యం
 feast = విందు / పండగ భోజనం
Charlie: Well, have a happy time, then call you later.
 (అయితే సంతోషంగా గడుపు. మళ్ళీ ఫోన్ చేస్తా.)
 పై సంభాషణంతా పండగల గురించే కదా. దీనికి సంబంధించిన కొన్ని expressions గురించి తెలుసుకుందాం.
 పండగ = festival

ఈ సంవత్సరం పండగ ఆదివారం అవుతుంది/ఆదివారం రోజున.
b) Last year it fell on a Wednesday
 గత ఏడాది అది బుధవారం వచ్చింది.
Now Practise the following:
a)
Sunil: ఎక్కడించి వస్తున్నావు, అనిల్?
Anil: శ్రీరామనవమి పందిరి నుంచి. అక్కడ దేవుడి అలకరణ చాల బాగుంది.
Sunil: అయితే నేను కూడా వెళ్ళి చూడనా?
Anil: ఇంతవరకూ ఏం చేస్తున్నావు?
Sunil: ఇంట్లో పూజ ఇప్పుడే అయింది. కాస్త వడపప్పు, పానకం తీస్తుండువు రా.
Anil: సరే. ఆ తర్వాత నువ్వు పందిరి నుంచి ఇంటి కెళ్ళేవుడు మా ఇంటికిరా.
Sunil: ఓకే.
b)

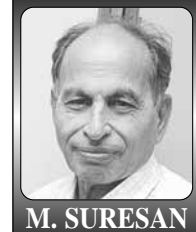
Have a happy time...

చేసుకుంటూ నేను చాలా బిజీగా ఉన్నా ఇప్పుడిక్కడ ఉదయం.)
Charlie: What's Sri Ramanavami, sampy? What's its significance?
 (శ్రీరామనవమి అంటే ఏమిటి? దాని ప్రాముఖ్యం ఏమిటి?)

Sampath: It's an important festival for us in India. We celebrate the birth of lord SriRama on the occasion.
 (ఇండియాలో ఇది చాలా ముఖ్యమైన పండగ. శ్రీరాముడి పుట్టిన రోజును పండగగా జరుపుకుంటాం)
 Occasion = అకేయ్జన్-కే నొక్కిపలకాలి.
 జ, vision లో జన్లాగా = సందర్భం.
Charlie: How do you celebrate it?
 ఎలా జరుపుతారు?
Sampath: We offer worship to Lord Sri Rama by performing Pooja. We do it at home and in temples too. We do it special pandals put up at street corners as well. Then we eat a good feast too with special dishes. Greengram soaked in water and jaggery water are the offerings to

Deepavali, Vinayaka Chavithi, Ramzon, Christmas -ఇవన్నీ festivals.
 పండగ జరుపుకోవటం = celebrate a festival.
 We enjoy a festival=మనం పండగను సంతోషంగా జరుపుకుంటాం.
 బాణసంచా=fireworks.
 పేలే టిపాకాయలు = crackers;
 వెలిగే టిపాకాయలు= sparklers
 In a mood to celebrate = in a celebration mood =వేడుకగా జరిపే మనస్థితి.
 Pakistan was in a mood to celebrate = Pakistan was in a celebration mood
 పాకిస్తాన్ వేడుక (వాళ్ల విజయాన్ని) జరుపుకునే moodలో ఉంది.
 □ Let's not stop him. He is in a celebration mood
 అతడు సంబరంలో ఉన్నాడు. వాడిని ఆపొద్దు.
 Sparklers, crackers పేల్చటం = Let off fireworks
 టిపాకాయల వత్తి = fuse
 (Light the fuse = వత్తి వెలిగించటం)
 పేలటం = explode / blow/ go of = (with a loud sound/noise)
 Explode పెద్దపెద్ద పేలుళ్లకు వాడతాం.
 blow = పేలుళ్ల వల్ల అయ్యే ధ్వంసం.
 'go off' = టిపాకాయలకు సరిపోతుంది.
 Feast = విందు (సామూహికంగా) పండగ విందు
 Dishes = వంటకాలు/ పాత్రలు
 Chat over the net = నెట్ సంభాషణ
 ప్రాముఖ్యం = significance = సిగ్నిఫికెన్స్
 Significance of a festival = పండగ ప్రాముఖ్యం.
 పండగ సంబరాలు = festivities
a) The festivities of Dasara last for 9 days
 దసరా సంబరాలు 9 రోజులు జరుగుతాయి.
b) The Festivities are keeping us busy
 పండగ వేడుకలు మనల్ని బిజీగా ఉంచుతాయి.
 పండగ ఉత్సాహం = The enthusiasm for a festival
 □ We celebrated Deepavali with enthusiasm
 మేం దీపావళి ఉత్సాహంతో గడుపుకున్నాం.
 □ పండగ ఒక రోజురావడం
 The festival is / falls on a day.
a) This year the festival falls on a Sunday/ is on a Sunday.

Prem: ఏంటి? నీ చెయ్యకేమయింది?
Syam: నిన్న టిపాకాయలు పేల్చేటప్పుడు ఒకటి నా చేతిలోనే పేలింది. దాని వత్తి చాల పొట్టిగా ఉంది.
Prem: చేయ బాగా కాలిందా?
Syam: అరచేయి, రెండు వేళ్ల బాగా కాలాయి. డాక్టర్ దగ్గరకెళ్ళే కట్టు కట్టాడు.
Prem: బాగా బాధగా ఉందా?
Syam: అంతగా లేదు.
Prem: కుడి చేయి కదా. పండగ విందు ఏలా తిన్నావు?
Syam: ఆ బాధలో అవన్నీ మర్చిపోయా. ఇంటికొచ్చేసరికి రాత్రి 12 అయింది.
Answers:
a)
Sunil: Where are you coming from Anil?
Anil: From the Sri Ramanavami pandal. The decorations are really beautiful.
Sunil: Shall I go and see too.
Anil: What have you been doing so far?
Sunil: We have just finished the puja at home, come in and have some vadapappu and panakam.
Anil: Ok. On your way back from the pandal come to my home.
Sunil: Ok
b)
Prem: Hi Syam, What is wrong with your hand?
Syam: While letting off crackers yesterday, one of them went off in my hand. It had a short fuse.
Prem: Are the burns very bad? (burns = కాలిన గాయాలు)
Syam: The palm and two fingers. Doctor bandaged / dressed the injuries.
Prem: Is it paining a lot?
Syam: Not so bad now.
Prem: It's your right hand. How could you eat?
Syam: I forgot all that in the pain by the time I came back home it was 12 midnight.

స్పీకెన్ ఇంగ్లీష్ పాఠ వ్యాసాలకోసం క్లిక్ చేయండి. URL: <http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm>

Navya: Hi Sreya, any idea when we are starting for the picnic spot tomorrow?
(రేపు మన Picnic చోటుకొన్నప్పుడు బయల్దేరాలో ఏమన్నా idea ఉందా?)
Spot = చోటు

Sreya: None, dear. Divya must be able to tell us. She is making the arrangements.
(తెలియదు. దివ్య మనకు చెప్పగలదు. తనే ఏర్పాట్లు చేస్తోంది కదా)

Navya: I called her home. Her mom told me she was out. Must be busy with arrangements.
(వాళ్ళ ఇంటికి Phone చేశాను. బయటికెళ్ళిందని వాళ్ళమ్మ చెప్పింది. బాగా busyగా ఉండుంటామి మర)

Sreya: Let's ring up Kavya. Divya is taking kavya's help. So Kavya should be knowing about Divya. She should be able to tell us where Divya is. (మనం కావ్యకు Phone చేద్దాం. దివ్య కావ్య సహాయం తీసుకుంటోంది. కాబట్టి దివ్య గురించి కావ్యకు తెలియబడుతుంది. దివ్య గురించి కావ్య చెప్పగలగాలి.)

Navya: Kavya should know at least the time of starting.
(Start అయ్యే time అయినా కావ్యకు తెలియం దాని)

Sreya: That's right. Let's ring her up.
(కరెక్ట్ Phone చేద్దాం ఉండు)

Navya: Let's wait. They will call us and tell us. We must be there for the picnic after all.
(కాస్త ఆగుదాం. వాళ్ళే మనకు Phone చేసి చెప్తారు. picnic జరిగేందుకు మనం ఉండాలి కదా.)

Sreya: OK. I must be going. Bye.
(నే వెళ్ళాలి మర. Bye)

Navya: Bye
గత కొన్ని lessons లో must, should అర్థాలు, ఉప యోగాలు తెలుసుకున్నాం. వాటిని ఓసారి సంగ్రహంగా గమనిద్దాం.
Must, have to/ has to, should-
1) ఈ మూడు కూడా అర్థంలో వాడుకలో చాలా దగ్గరగా ఉంటాయి.
2) మూడు కూడా commands (ఆజ్ఞలు), duty (విధి), necessity (అవసరం), Obligation ను తెలుపుతాయి. warnings (హెచ్చరిక)లను కూడా తెలుపుతాయి.
3) Must, should మనం కచ్చితం అనుకుంటున్న, అనుకునే విషయాలను చెప్పటానికి వాడతాం.

Bhavan: Hi Sravan, When are you leaving for Kashmir?
(నీవెప్పుడు కాశ్మీరుకు బయలుదేరుతున్నావు?)

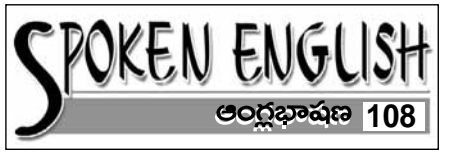
Sravan: The coming Friday.
(వచ్చే శుక్రవారం)

Bhavan: That's just two days off. You must be busy making arrangements because you are going to be there for a few weeks. Kashmir must be quite cold now. Carry enough warm clothing. Pavan is also joining you, isn't he?
(ఇంక రెండురోజులే. ఏర్పాట్లతో చాలా busy గా ఉండుంటావు కచ్చితంగా. కొన్ని వారాలుండబోతున్నావు. కాశ్మీరు బాగా చలిగా ఉండాలి పుష్. Pavan కూడా నీతో వస్తున్నాడు కదా?)
(Carry enough warm clothing = చాలి నన్ని వెచ్చటి బట్టలు తీసుకెళ్ళు.)

Sravan: Yes, He should be on the way because he has to be here this evening.
(అవును. ఈ సాయంత్రానికల్లా ఇక్కడుండాని కాబట్టి అతడు దారిలో ఉండుంటాని.)
ఈ సంభాషణలో Must be, should be తో Expressions గమనించండి.
1) You must be busy = నువ్వు busyగా ఉండాలి.
(Bhavan కచ్చితం అనుకునే విషయం)

2) Kashmir must be quite cold now
ఇప్పుడు కాశ్మీర్ బాగా చలిగా ఉండాలి. (ఇది కూడా Bhavan కచ్చితం అనుకునే విషయం)

3) He should be on the way
అతడు దారిలో ఉండాలి. (ఇది కచ్చితం అనుకునే విషయం.)
ఇలాంటి సందర్భాల్లో must, should వాడతాం. ఈ సందర్భాల్లో have to/ has to వాడం.
ఇప్పుడు ఈ lesson లోని మొట్టమొదటి dialogue మరోసారి చూడండి. అందులో must తో, should తో ఉన్న expressions.
1) Divya must be able to tell us.
2) Must be busy with arrangements.
3) Should be knowing.
4) Should be able to tell us.
వీటిల్లో (1), (2) మనం కచ్చితం అనుకునే విషయాలను తెలుపుతున్నాయి.
(3), (4) ఒకరుండే పరిస్థితుల్లో వాళ్ళ నుంచి మనం ఆశించే విషయాలను తెలుపుతున్నాయి కదా. ఇది must కు, should కు ఇంకో ఉపయోగం.

(పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడేటప్పుడు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నామో గుర్తుంచుకోవాలి. అయితే ఇప్పుడు నన్నేం చేయమంటావు?)

Meghana: I want to apologize to him. Won't you come with me?
(నేనాయనకు క్షమాపణ చెప్పాలనుకుంటున్నాను. నువ్వు నాతో రావా?
Apologize = అపొలజైజ్ - పొ నొక్క పలుకుతాం. చివర 'జ్' size లో Z లాగ - అర్థం- క్షమాపణ కోరటం Apology = అపొలజి = క్షమాపణ)

Maithri: Let's hurry then. I ought to be back soon. None to attend on my sick mother.
(త్వరగా వెళ్ళాలి పద. నేను మళ్ళీ వెంటనే వెనక్కి రావాలి, మా అమ్మను చూసుకునేందుకు- ఆమె ఒంటిలో బాగా లేదు.)

(Sympathy = సింపతి. 'సిం' నొక్క పలుకుతాం = సానుభూతి. Sympathize with = సింపతైజ్ - జ్ size లో Z లాగ. సానుభూతి చూపటం. innocent = ఇనసెంట్ - ఇ నొక్క పలుకుతాం = అమాయకులైన.)

c) You ought not to talk to your father like that
మీ నాన్నతో అలా మాట్లాడకూడదు నువ్వు (సరైన ప్రవర్తన కాదు)

NOW PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH:

Prabha: Hi Subha, file no. 10 ఎక్కడుంది?
Subha: శేఖర్ గారు. అతడికి తెలియాలి. నిన్న సాయంత్రం అది ఆయన table మీద ఉంది.
Prabha: శేఖర్ ఎక్కడ?
Subha: 5 నిమిషాల క్రితం Manager గదిలోకి వెళ్ళాడు. అక్కడే ఉండాలి మర.

We ought to respect elders

a) **Bharat:** Why did India lose the match?
(India ఎందుకు ఓడిపోయింది?)

Lakshman: Ask Dravid about it. He is the captain. He must know.
(ఆ విషయం ద్రావిడ్ ను అడుగు. ఆయన captain కదా. ఆయనకే తెలియాలి.)
అంటే Dravid, captain కాబట్టి. ఓటమికి కారణాలు ఆయన్నుంచి ఆశించడం

Kumar: How is the financial position of India?
(భారత్ financial position = ఆర్థిక పరిస్థితి ఎలా ఉందంటావు?)

Saradhi: How do I know? The finance minister should be able to tell you.
(నాకేం తెలుసు. నీకు ఆ విషయం Finance Minister చెప్పగలడు)
ఇలాంటి uses have to/ has to కు లేవు.

Maithri: Hi Meghana, what brings you here?
(ఏంటిలావచ్చావు?)

Meghana: I need your help. (నీ సాయం కావాలి.)

Maithri: Regarding? (దేని విషయం)

Meghana: I wasn't very polite to our lecturer yesterday. I am sure my words hurt him
(నిన్న మన lecturer పట్ల మర్యాదగా ప్రవర్తించలేదు. నా మాటలు ఆయన్ని కచ్చితంగా గాయపరిచాయనుకుంటున్నా.
hurt = గాయపరచటం.

Maithri: Meghana, not the first time for you to be rude to elders.
(పెద్దవాళ్ళపట్ల అమర్యాదగా ఉండటం నీకిదేం మొదటిసారి కాదు కదా.)
You ought to know manners. (నీకు manners తెలియాలి/ నువ్వు manners తెలుసుకోవాలి.)

Meghana: Yes, I ought to be careful how I talk to elders. I ought to respect elders.
(అవును. పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడేటప్పుడు నేను జాగ్రత్తగా ఉండాలి. పెద్దవాళ్ళను గౌరవింపాలి.)

Maithri: We ought to remember who we talk to when we talk to elders. So what do you want me to do now?

ఈ సంభాషణలో ought to వాడంకదా. Ought to అన్నా కూడా, must, should లాగానే, ఉండాలి, చేయాలి అనే అర్థం వస్తోంది కదా. అయితే కొంత తేడా- చాలా ముఖ్యమైన తేడా ఉంది. ముందు అర్థం చూద్దాం-

a) ought to be ('be' form) = ఉండాలి
b) ought to go, ought to respect, ought to know- ought to + 1st RDW- action word= వెళ్ళాలి, గౌరవించాలి, తెలుసుకోవాలి, etc.

ఈ అర్థంతో must, should, have to/ has to లకు ought to సమానమే. అయితే ought to అన్నప్పుడు ఆజ్ఞలు, నిబంధనలు, విధులు, అవసరాలవల్ల కాకుండా మనం నీతి ప్రకారం ఉండవలసిన స్థితి, చేయవలసిన పనులు తెలుపుతాయి. అంటే నైతిక బాధ్యతలు (Moral obligations).
పై సంభాషణలో ought to ఉపయోగించి చూడండి:

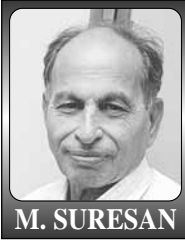
1) You ought to know manners
నువ్వు manners తెలుసుకోవాలి.
(తెలియకపోతే మనల్నివరూ ఇక్షించరు- కానీ తెలుసుకోవటం మన నైతిక బాధ్యత.)

2) I ought to be careful how I talk to elders
పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడేటప్పుడు నేను జాగ్రత్తగా ఉండాలి. (ప్రవర్తనా బాధ్యత)

3) We ought to remember who we are talking to ఎవరితో మాట్లాడుతున్నామో గుర్తుంచుకోవాలి. (ప్రవర్తనా బాధ్యత)

4) I ought to be back early to attend on my sick mother
జబ్బుతో ఉన్న మా అమ్మను చూసుకోవటానికి త్వరగా తిరిగి రావాలి. (నా నైతిక విధి/ బాధ్యత)
ఇది ought to కు సంబంధించిన విషయం, మళ్ళీ చూడండి.

a) పెద్దవాళ్ళను గౌరవించాలి
You ought to respect elders.
b) అమాయకులను సానుభూతితో చూడాలి.
You ought to sympathize with innocent people.)

Prabha: దాన్లో పోయినవారం అమ్మకాల వివరాలున్నాయి కదా?
Subha: నీకు తెలియాలి అది. అమ్మకాల విషయాలు చూసేది నువ్వే కదా?
Prabha: ఏంటి అంత నీరసంగా ఉన్నావు?
Subha: Office వనీ, ఇంటి పనీ బాగా అలసట కలిగిస్తున్నాయి.
Prabha: చాలా Weak గా కనిపిస్తున్నావు. వెంటనే doctor ని చూడాలి నువ్వు. నీ ఆరోగ్యం విషయంలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలి కదా? మీ ఆయన ఇంటి పనిలో కొంత సాయం చేయాలి కదా?
Subha: ఆయనకు office వనే సరిపోతుంది.
Prabha: Doctor దగ్గరకయినా తీసుకెళ్ళాలి కదా?
Subha: ఇవాళ తీసుకెళ్ళానన్నార.
ANSWER:
Prabha: Hi Subha, any idea where file no. 10 is? / Do you know where file no. 10 is? / Where is file no 10?
Subha: Ask Sekhar about it. He should know / must know. The file was on his table last evening.
Prabha: Where is Sekhar?
Subha: He went to the manager's room 5 minutes ago. He must be there now.
Prabha: Why are you so weak?
Subha: The work at office and at home is very tiring/ is tiring me.
Prabha: You look very weak/ run down. You ought to see a doctor immediately. You ought to take care of your health. Your husband ought to help you in the work at home.
Subha: His office work takes his whole time.
Prabha: He ought to take you atleast to the doctor.
Subha: He said he would take me today.

Dinakar: Where did you buy those fruits yesterday? They were quite fresh and sweet.
(నిన్న ఆ పండ్లు ఎక్కడ కొన్నావు? చాలా తాజాగా తీయగా ఉన్నాయి అవి)
Fresh - తాజా. (Opp: Stale/ rotten stale. నిల్వ ఉన్న (ముఖ్యంగా వండినవి); rotten - మురిగిపోయిన, కుళ్లిపోయిన. stale - స్వేయిల్, rotten - రాటన్ - తిట్టుపడం కూడా. These rotten movies (చెత్త movies)/ rotten fellow మనిషిని తిట్టడం, వినివిని విసిగిపోయిన jokes - stale jokes.

Madhukar: Why are you asking? Do you need fruits now?
(ఎందుకడుగుతున్నావు? ఇప్పుడేమన్నా పండ్లు అవసరమా నీకు?)

Dinakar: Yea. I need some to present to my uncle. You bought them at Sarvam Super Market, didn't you?
(అవును. మా uncle కు పండ్లు present చేద్దామనుకుంటున్నా. అవి నువ్వు 'సర్వం' Super Market లో కొన్నావు కదా?)

Madhukar: No. That's very far off. You need not go that far. If fruits are what you need, there's a good fruit shop nearby. I bought them there.

b) She doesn't need any body's help
ఆమెకెవరి సాయం అక్కర్లేదు
X She needs every body's help
ఆమెకందరి (ప్రతివారి) సాయం అవసరం (కావాలి)

c) Animals need oxygen
జంతువులకు oxyzen అవసరం.

d) He doesn't (does not) need any more money
అతనికంతకంటే డబ్బు అక్కరలేదు.

e) ఆమెకేం అవసరం (ఏం కావాలి?)
What does she need?
f) వాడికి Rs.100/- కంటే ఎక్కువ అవసరం లేదు.
He doesnot need more than Rs. 100/-
వీటన్నిటిలో verb, need/ needs కదా?
ఈ sentences లో need ఉపయోగానికి, పై conversation లోంచి తీసిన sentences (3) and (4) లో need వాడకానికి తేడా చూద్దాం.

3) You need not go that far
అంత దూరం వెళ్లక్కర్లేదు.

4) You need not spend so much
అంత ఖర్చు పెట్టక్కర్లేదు.

a) She has to be there X She need not be there
b) I must know it X You need not know it
(నేనది తెలుసుకోవాలి) X నువ్వు తెలుసుకోవసరంలేదు
c) Have I to go? X You need not go
(వెళ్లా X అక్కర్లేదు)
[a) You must go - నువ్వు వెళ్లాలి.
b) You must not go - నువ్వు వెళ్లకూడదు
c) You need not go - వెళ్లవసరంలేదు
b) కి, c) కి తేడా చూడండి. అదే విధంగా should కూ, have to/ has to కూ కూడా వస్తుంది.]
Need గురించి మనం తెలుసుకున్న points.
1) Need ను independent గా ఒక్కటిగా వాడితే కావాలి అనే అర్థంతో అవసరం అనే భావం వస్తుంది.
2) Need + 1 st RDW (మామూలుగా not తో)-
ఆ I RDW తో చెప్పేవని చేయక్కర్లేదు అని అర్థం.

Padma: తన దగ్గర నుంచి ఓ ముఖ్యమైన సమాచారం అవసరం (కావాలి) నాకు. చెప్పు, తనకు నేను Phone చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.
Kamala: నువ్వు worry కావసరం లేదు. తన Phone number కూడా అవసరం లేదు, ఆమె పక్క గదిలోనే ఉంది. వెళ్లి మాట్లాడు.
b) Krupakar: వాడిప్పుడు బయల్దేరిపోయి మరి.
Dayakar: వాడసలు వెళ్లక్కర్లేదు
Krupakar: ఎందుకని?
Dayakar: నేను వాణ్ని కొన్ని పుస్తకాలు తెచ్చున్నాను. ఆ పుస్తకాలిక్కడ ఉన్నాయి. అవి కూడా ఇప్పుడంత అవసరం లేదు నాకు.
Krupakar: అవి నాకు అవసరం. చూపించు. వాటిని నేను చూడాలి.
Dayakar: నువ్వేం చూడక్కరలేదప్పుడు. రేపు చూడు.

You need not spend so much

Dinakar: How costly are they? Perhaps you bought them at Rs.70 a dozen.
(వాటి ఖరీదెంత? dozen 70 రూపాయల ప్రకారం కొన్నావేమో కదా?)

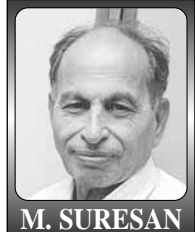
Madhukar: No. You need not spend so much. They are quite cheap there.
(అంత పెట్టనవసరంలేదు. అవి చాలా చవక ఆ shop లో)

Dinakar: Will you show me the shop?
(ఆ shop చూపిస్తావా?)

Madhukar: You don't need my help, old boy. Walk along this way and turn right. You find 'Sufala' fruit shop. That's it.
(నా సాయం అక్కరలేదు. ఇటువైపు వెళ్లి కుడిపక్కకు తిరుగు. ఆ shop కనపడు తుంది)

Dinakar: OK, bye
Madhukar: OK.
ఈ సంభాషణలో అంతా need తో ఉన్న expressions ఎక్కువ ఉన్నాయి కదా. Need అర్థాలూ, వాడకం తెలుసుకుందాం ఈ lesson లో.

3) లో verb need go - need + 1st regular doing word
4) లో verb need spend - need + 1st regular doing word
Need + 1st regular DW (మామూలుగా not తోనే వస్తుంది) verb అయితే, I RDW ను బట్టి అర్థం ఉంటుంది. (Need not go = వెళ్లక్కర్లేదు)
Need not spend = ఖర్చు పెట్టక్కర్లేదు
You need not be here (ఇక్కడ verb - need be - ఇది be form - ఉండక్కరలేదు (not తో)
ఇది need కు రెండో ఉపయోగం.
మొదటిది - need ను independent గా వాడొచ్చు రెండోది- need + 1st RDW (మామూలుగా not తో).
[You need not go =
You don't need to go అనవచ్చు
[She need not sing =
She does not need to sing అనవచ్చు

3) She need not go లాంటి sentences లో need not go బదులు - don't/ doesn't need to go వాడవచ్చు
4) Need + 1 st RDW (not తో) must/ should/ have to/ has to కు వ్యతిరేకం
Need + infinitive (to + 1 st RDW) కూడా వాడతాం.
a) You don't need to go now
ఇప్పుడు వెళ్ళాల్సిన అవసరం లేదు.
b) She needs to be there at least for an hour
కనీసం ఓ గంటైనా ఆమె అక్కడ ఉండటం అవసరం.
c) I need to go home now
నేను వెళ్ళాల్సిన అవసరం ఉంది.
NOW PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH:
a) **Padma:** Hi Kamala, కాస్త Karuna Phone Number ఇస్తావా? తనతో urgent గా మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఉంది నాకు.
Kamala: దేని గురించి?
Padma: నువ్వు తెలుసుకోవసరం లేదులే
Kamala: నీరెండుకవసరం తన number?

ANSWERS:
a) **Padma:** Hi Kamala, let me have Karuna's phone number. I must/ I need to talk to her urgently.
Kamala: What about?
Padma: You need not know it./ You don't need to know it.
Kamala: Why do you need her number?
Padma: I need some important information from her. Tell me (her number). I need to phone to her.
Kamala: You needn't worry. You don't need her phone number either, she is in the next room. Go talk to her.
b) Krupakar: He must start now, mustn't he?
Dayakar: He need not go.
Krupakar: Why?
Dayakar: I told him to get some books. They are (available) here. I don't need them even now either.
Krupakar: I need them. Let me see them. I must see them.
Dayakar: You need not see them now. See them tomorrow.

1. Do you need fruits now?
2. I need some
3. You need not go that far.
4. You need not spend so much
5. You don't need my help
మనందరికీ తెలుసు. need అంటే అవసరం అని, కావాలి అనే అర్థం వచ్చే అవసరం అని.
1. Do you need fruits now?
నీకిప్పుడు పండ్లు అవసరమా? (కావాలా?)
2. I need some
నాకు కొన్ని అవసరం/ కావాలి
3. You don't need my help
నా సాయం నీకవసరంలేదు/ అక్కరలేదు
పై సందర్భాలన్నింటిలో need అంటే అవసరం/ కావాలి, అంటే 'అక్కరలేదు'కు వ్యతిరేకంగా
a) I need your help
నీ సాయం నాకవసరం (కావాలి)

ఇంకో విషయం:
Karuna: Must you go now?
(నువ్వు వెళ్ళాలా? ఇప్పుడు?)
Aruna: I need not go. It's enough if I call
(నేను వెళ్లక్కరలేదు. Phone చేస్తే చాలు.)
Karuna: You should go tomorrow at least
(కనీసం రేపైనా వెళ్ళాలి నువ్వు)
Sumana: No, she need not go tomorrow either
(రేపు కూడా వెళ్లనక్కరలేదు)
Karuna: She has to be there at least the day after (tomorrow)
Sumana: No, I tell you, she need not be there on any day.
(ఎప్పుడూ అక్కడ ఉండక్కర్లేదు)
ఈ conversation లో must/ should/ has to ఈ మూడింటికి అర్థం- ఏదైనా చేయాలి/ ఉండాలి అని. Need not be అన్నప్పుడు opposite meaning వస్తోందికదా చేయనక్కర్లేదు అనే అర్థంతో. ఇది ముఖ్యం.

ప్రశ్న:
Rama could have done that work
Rama could haven't done that work
ఈ రెండింటికి ఎన్ని అర్థాలున్నాయో తెలపండి. Would, could ఉపయోగాలు అన్నీ రాయండి.
He might have done the work - అంటే ఏమీ చెప్పలేదనా? చేసి ఉండకపోవచ్చునా?
He may have done కి might / would కి may స్థానంలో ఏ అర్థాలున్నాయో తెలపండి.
- ఎస్. రాము, తెనాలి

జవాబు:
1. Rama could have done that work
Rama ఆ పనిని చేసిఉండగలిగేవాడే కానీ చేయలేదు.
2. Rama could haven't done that work
దీనికి correct form, Rama couldn't have done that work. దీని అర్థం, Rama ఆ పనిని చేసి ఉండగలిగేవాడు కాదు. కానీ చేశాడు అని.

ఇవే వీటికి ఉన్న అర్థాలన్నీ.
1) రాముడు ఆ పనిని చేసి ఉండవచ్చు
Rama might have done that work.
§ రాముడు ఆ పని చేసి ఉండాల్సింది (కానీ చేయలేదు)
Rama should have done that work.
§ రాముడు ఆ పని చేశాడు
Rama has done that work.
2) చేసి ఉండడు, (కానీ చేశాడు)
Rama wouldn't have done it.
§ చేసి ఉండాల్సింది కాదు, కానీ చేశాడు
He shouldn't have done it.
§ చేయలేకపోయాడు
Rama could not do it.
§ He may have/ might have done చేసి ఉండవచ్చు

Ranjit: Sanjai, we need to be careful.
(మనం జాగ్రత్తగా ఉండాలి అవసరం ఉంది.)
Sanjai: What about?
(దేని గురించి?)
Ranjit: About the way we are spending money.
(మనం డబ్బు ఖర్చు చేస్తున్న విషయం.)
We have to manage with this money till the month end.
(ఈ డబ్బుతో నెలాఖరు వరకూ గడపాలి.)
We need an extra Rs. 500/- for the book I need.

You don't need it any more.
(నీకదింక అవసరం లేదు.)
ఈ సంభాషణ need గురించే కదా? మనం కిందటి lessons లో need ఉపయోగాలు కొన్ని తెలుసుకున్నాం. మరికొన్ని చూద్దాం.
Need ను independent గా వాడతాం; ఇతర verbs తో కలిపి వాడతాం.

SPOKEN ENGLISH
అంగ్లభాషణ 110

I. Need ను independent గా వాడితే, అవసరం ఉండటం, అవసరమువటం అనే అర్థం వస్తుంది, కదా?
1) We need an extra Rs. 500/-
మనకు అదనంగా 500 రూపాయలు అవసరమువాయి (కావాలి)
2) You do not need it any more.
నీకు అదింక అవసరంలేదు.

c) They will need it when they are there.
వాళ్ళక్కడున్నప్పుడు వాళ్ళకది అవసరం అవుతుంది.
d) Kumar needed some money yesterday.
Kumar కు నిన్న కొంత డబ్బు అవసరమైంది.
ఈ sentences అన్నింటిలో need ను ఇతర verbs combination లేకుండా independent గా వాడాలి.

ఏదైనా నిబంధనగా, ఆజ్ఞానుసారం, విధిగా, చేయటం మంచిది అని చేయాల్సి వస్తే/ ఉండాలి వస్తే, must/ should, have to/ has to వాడతాం కదా. దీనికి వ్యతిరేకంగా చేయనక్కరలేదు/ ఉండనక్కరలేదు అన్నప్పుడు, need not వాడతాం.

a) You must do it
(నువ్వు అది చేయాలి)
You need not do it.
(నువ్వు అది చేయనక్కరలేదు)
b) She has to be here at 10.
(10కి ఆమె ఇక్కడ ఉండాలి)
She need not be here
(ఆమె ఇక్కడ ఉండనక్కరలేదు.)

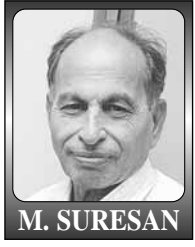
ఇది గమనించండి.
a) You must make Coffee for us
నువ్వు మాకు Coffee చేయాలి.
b) You must not make Coffee for us
నువ్వు మాకు Coffee చేయకూడదు.
c) You need not make Coffee for us.
నువ్వు మాకు Coffee చేయనక్కరలేదు.
b) కి c) కి తేడా చూడండి: b) కూడా, a) లాగా Command. c) Command కు opposite కదా. ఇదే should కు కూడా వర్తిస్తుంది.

a) He should do it
b) He should not do it
c) He need not do it
తెలుస్తోంది కదా, (a), (b) Commands. (c) opposite of (a). అయితే have to/ has to విషయంలో కాస్త తేడా. Have to/ has to కు not చేరిస్తే need not meaning వస్తుంది.
She has to be here
ఆమె ఇక్కడ ఉండాలి.
She doesn't have to be here
She need not be here
ఆమె ఇక్కడ ఉండనక్కరలేదు.

Need I go there now?

(నా కవసరమైన పుస్తకానికి అదనంగా Rs. 500 అవసరం.)
Sanjai: That's true. But you need not worry. I called Dad yesterday and told him to send us Rs. 1000. He is sending it. We'll get it in a day or two.
(నిజమే, కాని నువ్వు worry అవనక్కరలేదు. నిన్ననే నాన్నకు phone చేసి ఓ వెయ్యి రూపాయలు పంపమన్నా. ఒకటి రెండు రోజుల్లో (డబ్బు) వస్తుంది.)

II. Need ను మనం ఇతర verbs తో కలిపి కూడా వాడతాం. అప్పుడు ఆ verbs తెలిపే పనిచేయనవసరంలేదని అర్థం. ఈ use ఎక్కడ not తో వస్తుంది, లేదా question form లో ఉంటుంది.

a) I need not be there now
అక్కడ ఇప్పుడు నేనుండనవసరంలేదు.
(verb - need + be)
b) She need not come
ఆమె రావసరంలేదు.
(verb - need come)
c) Need I go there now?
నేనక్కడికి ఇప్పుడు వెళ్లటం అవసరమా?

ఇప్పుడు ఈ sentences ను చూడండి:
a) You need not go now.
(verb: need go; = నువ్వు వెళ్లనవసరంలేదు.)
b) She need not send any money now.
(verb: need send; ఆమె ఇప్పుడేం డబ్బు పంపాల్సిన అవసరం లేదు.)
c) I need not take advice from him
(verb: need take- నేను అతడి సలహా తీసుకోనవసరంలేదు)

ఈ sentences లో need ఇతర verbs తో combination తో వస్తోంది, ముఖ్యంగా not తో. Questions కూడా వస్తాయి.
a) Need I go there now?
(ఇప్పుడు నేను వెళ్లాల్సిన అవసరం ఉందా? verb - need go.)
b) Need you take so much trouble?
నువ్వంత trouble తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందా? - verb- need take.)

look at the following sentences:
a) I need your help
నీ సహాయం నాకవసరం
b) She needs some dresses.
ఆమెకు కొన్ని dresses అవసరం

III. Need not అనటం, must, should, have to/ has to కు opposite అని కూడా తెలుసుకున్నాం.

Ranjit: I have to pay for the tuition I am taking.
(నేను తీసుకుంటున్న tuition కు కూడా fees కట్టాలి కదా?)
Sanjai: Do you need (to) continue the tuition?
(Tuition continue చేయటం అవసరమా?)
Ranjit: I need not continue.
(అవసరం లేదు)
Sanjai: Then stop it. You need to understand that if you continue to attend tuitions, you don't have the time to study.
(అయితే ఆపెయ్యి. ఇలా tuitions కు వెళ్తూ ఉంటే నీకు చదవటానికి time ఉండదని అర్థం చేసుకోవాలి (చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది).)

(1) Tarun: Varun, ఏంటి విశేషాలు?
Varun: నేను మల్లిక్ ను వెంటనే కలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.
Tarun: ఎందుకు?
Varun: అతడి దగ్గర నుంచి కొంత information అవసరం నాకు.
Tarun: దేని గురించి?
Varun: మేం వచ్చేవారం తిరుపతి వెళ్తున్నాం. అక్కడ దర్శనం విషయంలో అతడి help కావాలి.
Tarun: దానికైతే నువ్వు మల్లిక్ దగ్గరకెళ్లక్కరలేదులే. మా బాబాయి అక్కడ పనిచేస్తుంటారు. నేను నీకు సాయం చేయగలను.
Varun: ఆయన్ను ఎలా కలుసుకోవాలి నేను?
Tarun: నువ్వేం worry కానక్కరలేదు. అక్కడ ఆయన నీకు అవసరమైన సహాయం అంతా చేస్తారు.
Varun: అయితే మల్లిక్ దగ్గరనుంచి నేనేం Introduction letter తీసుకొస్తానక్కరలేదు కదా?
Tarun: అవసరంలేదు. అక్కడికెళ్లింతర్వాత ఆయన నిన్ను ఎక్కడికి ఎప్పుడు రమ్మంటే అక్కడకు వెళ్లాలి నువ్వు. ఆయన కొద్దిగా కోపిష్టి.
Varun: అదేం పరవాలేదులే. అలాగే.
(2) Sumanth: Hi Sudheer, నీ సలహా అవసరం నాకు. నీకోసం వెతుకుతున్నా. నువ్వే కనిపించావు.
Sudheer: దేని గురించి? నా సలహా నీకు నిజంగా అవసరమైతే, తప్పకుండా ఇస్తా.
Sumanth: నేను bike కొనుక్కోవాలనుకుంటున్నా. Bike నాకు చాలా అవసరం ఇప్పుడు. second hand కొనుక్కోనా, కొత్తది కొనుక్కోనా?
Sudheer: అది నీ దగ్గరున్న డబ్బునుబట్టి ఉంటుంది కదా? నువ్వు భరించగలిగితే, కొత్తదే better కదా.
Sumanth: నాకు bank loan అవసరం, కొత్తది కొనాలంటే. Loan తెచ్చుకొనేందుకు కూడా నీ సాయం అవసరం.

PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH

Sudheer: Worry అవనవసరం లేదులే. నేను కనుక్కొని ఈ సాయంత్రమే చెప్తా. నేను Phone చేస్తాలే.
Sumanth: నీవు చేయక్కర్లేదులే. నేనే చేస్తా.
ANSWERS:
1) Tarun: Hi Varun, What news?
Varun: I need to meet Mallik immediately.
(immediately = వెంటనే)
Tarun: Why?
Varun: I need some information from him.
Tarun: What about?
Varun: We are going to Tirupathi next week. We need his help in the matter of darsanam.
Tarun: If it is for that you need not go to Mallik. My uncle works there. I can help you.
Varun: How do I meet him?
Tarun: You need not worry at all. He will give you all help you need.
Varun: So I need not take any introduction letter from Mallik.
Tarun: No need. Once you go there you should be and you should go wherever and whenever he wants you to. He is a bit short tempered.
(Short tempered = త్వరగా కోప్పడే స్వభావం)
Varun: Don't you worry. OK.

2) Sumanth: Sudheer, I need your advice. I have been looking for you, I see you here now.
Sudheer: What's it about? If you really need my advice, you have it/ I will give it.
Sumanth: I want to buy a bike. I need a bike very badly now.
(need badly = చాలా అవసరం).
Shall I buy a second hand one or a new one?
Sudheer: Depends on the money you have. If you can afford it, have a new one.
(afford = అఫర్డ్ = పెట్టుకోగలగడం/ స్తోమత)
Sumanth: If I want to buy a new one, I have to take a bank loan. I need your help for that too.
Sudheer: Don't worry/ No need to worry. I will find out and call you this evening.
Sumanth: You need not. I'll call you.

ఈసారి ఈ game practice చేయండి:

He gave me advice -
ఈ sentence నమూనాగా చేసుకుని ఎన్ని sentences, different subjects తో, different verbs తో, not తో, question form లో, dialogue form లో ఎన్ని frame చేయగలిగితే అన్ని చేయండి.
eg: a) Saritha showed me her chain.
b) Sunil did not give me the book
c) Why did they offer him the job?
d) Mukesh: Are you paying me the money now?
Ganesh: I am not promising you anything. I will try.
Mukesh: Send me the money tomorrow atleast.

Harihar: Hi Subhakar, do you know Murthy? (నీకు మూర్తి తెలుసా?)

Subhakar: Of course. We Went to school together. We were the same class. We used to sit on the same bench too. We were together for three years at school. (తెలియకపోవటమేంటి? మేం ఒకే school లో చదువుకున్నాం. Classmates. ఒకే bench మీద కూచునేవాళ్ళం కూడా)

Harihar: I happened to meet him on train. He told me about you. (నేనతడిని train లో కలుసుకున్నా నీ గురించి చెప్పాడు.)

Subhakar: We are still in touch with each other. He joined a college in Hyderabad, and I stayed on here. (ఇప్పుడు కూడా మేం ఒకరికొకరం touch లో ఉన్నాం. వాడేమో Hyderabad college లో చేరాడు, నేనిక్కడే ఉండిపోయా)

Harihar: Quite a nice fellow, isn't he? (చాలా మంచి వాడు, కదా?)

Subhakar: Certainly. We used to be close. He used to help me in studies, especially in maths. He used to be very good at studies (నిజమే. మేం చాలా సన్నిహితంగా ఉండే వాళ్ళం. నాకు చదువులో ముఖ్యంగా maths లో సాయం చేసేవాడు. బాగా చదివేవాడు)

Harihar: He told me you used to play cricket very well. It seems you used to be the opener for your school team (నువ్వు cricket చాలా బాగా ఆడేవాడివని చెప్పాడు. మీ school team కు నువ్వు opener గా ఉండేవాడివటం కదా?)

Subhakar: Yes. I used to play, but not as well as Murthy has told you. (నిజమే, నేనాడేవాణ్ణి, అయితే మూర్తి చెప్పినంత బాగా కాదు)

Harihar: Why aren't you playing now? (ఇప్పుడు ఎందుకాడటం లేదు?)

Subhakar: I used to find a lot of time to play at school. Now my concentration is on EAMCET. No time for games now. (school లో చాలా time ఉండేది నాకు. ఇప్పుడు నేను EAMCET మీద concentrate చేస్తున్నా. Games కు time దొరకటం లేదు)

Harihar: I used to play shuttle regularly, but I gave it up after I joined college. Dad won't let me play any game now. (నేను shuttle ఆడేవాడిని. కానీ మానేశా, college లో చేరిన తర్వాత మా నాన్న ఒప్పుకోవటం లేదు)

Subhakar: That's right too. We cant' do two things at the same time. We have to choose between the two. (అదీ నిజమే. ఒకేసారి రెండు పనులు చేయలేం కదా. ఏదో ఒకటి ఎన్నుకోవాలి.)

Harihar: Bye then. Time for me to go for my Physics tuition class. (Physics tuition వెళ్లాలి నేను, చస్తా.)

Subhakar: Bye ఈ dialogue లో ఈ expressions చూడండి.

- 1) We used to sit on the same bench.
- 2) We used to be close
- 3) He used to help me
- 4) He used to be very good at studies.
- 5) You used to be the opener
- 6) I used to play

ఇలాంటి భావాలను తెలపడానికి - used to వాడతాం. పై dialogue లో కూడా ఇలాంటి వాటికే used to వాడటం గమనించండి.

- 1) He used to help me
అతడు నాకు సాయం చేసేవాడు
- 2) We used to be close
మేం సన్నిహితంగా ఉండేవాళ్ళం
- 3) He used to be good at studies
చదువులో బాగా ఉండేవాడు (బాగా చదివేవాడు - ఇదే ఇంకో విధంగా - He used to study well)
- 4) You used to be the opener
నువ్వు opener గా ఉండేవాడివి.
- 5) I used to play
నేను ఆడేవాడిని

Used to పై conversation లో question లో not తో, never తో వాడటం చూడండి. ఇలా కూడా మీరు used to వాడవచ్చు మరికొన్ని చూడండి.

- a) అతడెప్పుడూ punctual గా ఉండేవాడు కాదు
He never used to be punctual?
- b) అతడి సాయం నువ్వు తరచుగా తీసుకునేవాడివా?
Did you use to take his help often?
(మిగతా verbs కు లాగానే used to question తో కానీ not తో కానీ వాడితే did use అవుతుంది. అతడు నాకు పెద్ద సాయం ఏమీ చేసేవాడు కాదు
He didn't use to help me much.
[Used to present/ future actions కూ states of being కూ రాదు]

She used to sing well

7) I used to find a lot of time.
ఈ expressions అన్నీ కూడా used to కు సంబంధించినవే కదా. ఇప్పుడు used to ఉపయోగం తెలుసుకుందాం.
used to కు be form used to be;
Action word: used to + 1st Regular Doing word
e.g: used to play, used to sing, etc.,
Used to గతంలో అలవాటుగా, క్రమం తప్పకుండా ఉన్న స్థితిని కానీ, చర్య (action)ను కానీ తెలుపుతుంది. ఈ used to కు, ఉపయోగం అనే అర్థంతో వాడే use కు సంబంధం లేదు.
Subhakar మాట we used to sit on the same bench
ఒకే bench మీద కూచునే వాళ్ళం (A regular action of the past)
తెలుగులో: అప్పుడలా జరుగుతుండేది (It used to be so);
వాడు రోజూ ఆడేవాడు (He used to play every day);
అమె బాగా పాడేది (she used to sing well);
They used to quarrel with each other. (వాళ్లు ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకొనేవాళ్లు)-

6) I used to find a lot of time
నాకు చాలా time దొరికేది కాబట్టి 'used to' expresses a habitual state of being or action.
Pramod: Your teacher at school was at our place this afternoon. She's dad's cousin (మీ School teacher మా ఇంటికి వచ్చింది మధ్యాహ్నం. ఆవిడ మా నాన్న cousin.
Cousin కజిన్ - 'క' నొక్కీ పలుకుతాం, జి size లో Z లాగా.
అర్థం = రక్త సంబంధం లేని దగ్గర చుట్టాలందరు Englishలో cousins. Children of your parents brothers and sisters are all your cousins.
అంటే మీ మామయ్య కొడుకులూ, కూతుళ్లు అందరూ మీ cousins - cousin sister, cousin brother అనే మాటలు English లో లేవు. అవి వాడం)
Prasanth: She used to like me a lot she was a very good teacher. (నేనంటే ఆమె బాగా ఇష్టపడేది/ అభిమానం ఆవిడ చాలా మంచి teacher)
Pramod: Though I was n't her student, I used to go to her for tuition. (నేనామె student అవకపోయినా, ఆమె దగ్గరకి tuition వెళ్లేవాడిని.)
Prasanth: Didn't she use to say, 'understand?' at the end of her every sentence? (ప్రతి sentence చివర (ఆమె teach చేసేటప్పుడు, 'understand?' అనేదికదా?)
Pramod: That she used to. I observed too. Most teachers, I think say that. (అవును అలా అంటుండేది. నేనూ గమనించాను. Teachers చాలామంది అలా అంటారనుకుంటా.)
Prasanth: I never used to find our Maths teacher say that. He used to say, 'Isn't it?' quite often. (మా Maths teacher అలా అనటం నేనెప్పుడూ వినేవాడిని కాను. ఆయన ఎప్పుడూ, 'Isn't it?' అనేవాడు.

NOW PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH

Ananth: Hi Sumanth, ఇవాళేంటి ఇంత త్వరగా నిద్రలేచావు?

Sumanth: ఈ మధ్య నేను త్వరగానే లేస్తున్నాను. మూడు నెలల కిందటి వరకు late గా లేచేవాడిని - college hours ఎనిమిది నుంచి ఒంటిగంట వరకు మార్చేసరకు

Ananth: ఎందుకంత అలస్యంగా లేచేవాడివి?

Sumanth: రాత్రి చాలాసేపు చదివే వాడిని. అలస్యంగా పడుకునే వాడిని. అందుకని అలస్యంగా లేచేవాడిని.

Ananth: మధ్య లేచేటప్పటికికెంత time అయ్యేది

Sumanth: దగ్గర దగ్గర 8 అయ్యేది. ఎంత హాయిగా ఉండేదో

Ananth: నేను మాత్రం ఆరుకే లేచేవాడిని. ఇప్పుడు ఐదింటికే లేస్తున్నా.

Sumanth: ఏదైనా అలస్యంగా లేవటమే నాకిష్టం.

ANSWER:

Ananth: Hi Sumanth, why are you up so early?
How is it you are up so early?
How is it you got up so early?
How is it = ఏంటి? get up = నిద్రలేవటం = be up. 'be up' అన్నిటికంటే simple, natural)

Sumanth: Of late I have been getting up early. I used to get up late till 3 months ago- till the college hours were changed from 8 AM to 1 PM

Ananth: Why did you use to get up so late?

Sumanth: I used to study till late in the night. So I used to get up/to be up late.

Ananth: what used to be the time when you got up/when you were up?

Sumanth: It used to be nearly 8. How happy I was!/ How I enjoyed it!

Ananth: I used to get up at 6. Now I get up at 5 itself.

Sumanth: What ever you may say. I like getting up late.

ప్రశ్న: 1) మొదటిసారి Office కు వెళుతున్నాడు అనడాన్ని 'He is going to office for the first time' అని చదివాను. అది correct అవుతుందా? దీన్ని మరో విధంగా ఎలా రాస్తారు?
2) "Phonetics" నేర్చుకునేందుకు ఒక మంచి పుస్తకం సూచించగలరు.
- ఎ. వెణుగోపాల్, అల్లీపూర్

జవాబు: 1) He is going to office for the first time = మొదటిసారిగా (రోజు కాదు) office కు వెళ్తున్నాడు. ఇదే అర్థం వచ్చేట్లు. This is the first time he is going to office అనవచ్చు
2) Oxford, longman's Dictionaries చాలా.

ప్రశ్న: అంగ్లభాషణ పూర్తిగా నేర్చుకోవడానికి సుమారు 275 వాక్య నమూనాలు (patterns or structures) చాలని ఇంగ్లీష్ వ్యాకరణ పండితుల అభిప్రాయం. ఆ 275 వాక్యాలను తెలుగు ట్రాన్స్ లేషన్ సహా తెలియజేయగలరు.
- కె.రామారావు, విజయవాడ

జవాబు: మీరన్నది correct. అయితే ముందుగా fundamentals బాగా తెలిస్తే అప్పుడు మీరు చెప్పిన వాక్య నమూనాలు (sentence patterns) practice చేయవచ్చు అందుకు తగిన vocabulary కూడా పెంచుకోవాలి కదా, slots fill చేసేందుకు. Thanks for the suggestion.

Himakar: Who do I see here? Dinakar? Oh what a surprise! When did you come?

(ఏయ్, ఎవరూ? దినకరా? ఆశ్చర్యంగా ఉంది! ఎప్పుడొచ్చావు?)

Dinakar: Yesterday. The first thing I thought I would do was see you and here I am (నిన్ను రాగానే మొట్టమొదట నిన్ను చూడాలనుకున్నా. వచ్చేశా)

Himakar: Real pleasure seeing you. So how's Bangalore? (నిన్ను చూడటం నిజంగా సంతోషంగా ఉంది. Bangalore ఎలా ఉంది?)

Dinakar: A beautiful city. I went there in the winter. I used to find the cold difficult to bear, but now I am used to it. (అందమైన నగరం. నేనక్కడికి చలికాలంలో వెళ్లా. ఆ చలి తట్టుకోవడం కష్టంగా ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు అలవాటుపడిపోయా)

Himakar: What about the food? (ఆహారం మాటేంటి?)

Dinakar: No trouble now. I cook for myself. I used to eat out in the beginning but I could not get used to the food. I started cooking, and I am happy now.

(ఇప్పుడేం ఇబ్బంది లేదు. నేనే వండుకుంటున్నాను. మొదట్లో హోటల్లో తినేవాడిని. కానీ అలవాటు చేసుకోలేకపోయా. వండుకోటం మొదలుపెట్టా. ఇప్పుడే ఇబ్బంది లేదు. (Eat out = Restaurants లో తినటం)

Himakar: You know our friend Bhaskar, don't you? He works in a Call Centre there. (నీకు భాస్కర్ తెలుసుగా. వాడక్కడ Call Centre లో పనిచేస్తున్నాడు)

Dinakar: How is he? He used to be quite active here (ఎలా ఉన్నాడు? ఇక్కడ అతను చాలా చురుగ్గా ఉండేవాడు)

Himakar: He is OK. except for his odd hours of duty. He has to work late night shifts. It's troubling him a bit. (ఆడ్యూట్ వేళలు తప్ప బాగానే ఉన్నాడు. రాత్రి వేళల్లో పనిచేయడం అతన్ని ఇబ్బంది పెడుతోంది)

Dinakar: He was used to keeping awake late at night here. He used to get up quite late here. what's the problem? (ఇక్కడ ఎప్పుడూ రాత్రి చాలాసేపు మేల్కోవటం అలవాటే కదా అతనికి. అలస్యంగానే నిద్రలేచేవాడు కదా?)

Himakar: But there he has to get off duty too late, after 12 mid night, and so he can get up only after 9 or 10 in the morning. This is his problem. He hopes he will be used to it in a course of time (కానీ అక్కడ మరీ అలస్యం. రాత్రి 12 తర్వాతే duty అయి నిద్రపోవటం, అందువల్ల ఉదయం 9, 10 తర్వాతే నిద్ర లేవటం, ఇదీ అతని సమస్య. కాలక్రమేణా అలవాటు పడతానని ఆశిస్తున్నాడు)

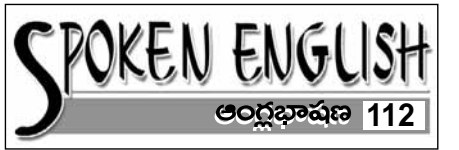
Dinakar: Best of luck for him

ఈ conversation లో కింది expressions గమనించండి.

1. I used to find ...
2. I used to eat out
3. He used to be quite active here.
4. He used to get up quite late
5. I am used to it.
6. I could not get used to the food
7. He was used to keeping awake late
8. He will be used to it.

కిందటి lessonలో మనం used to ఉపయోగాలు చూశాం కదా. గతంలో క్రమం తప్పకుండా అలవాటు పడ్డ స్థితులకూ, చర్యలకూ (Habitual status of being/habitual actions in the past) వాడతాం అని పైన expressions from 1 to 4 దానికి ఉదాహరణలు కదా.

1. I used to find the cold difficult to bear
ఆ చలి తట్టుకోటం కష్టంగా అనిపించేది.
2. I used to eat out
బయట తినేవాడిని.

No. 5 to 8 చూడండి. మొదట 5, 7 and 8 చూడండి

5. I am used to it
7. He was used to keeping awake late
8. He will be used to it

5, 7 and 8 expressions లో used to ముందు be forms (am, was, will be) ఉండటం గమనించండి. అంతేకాకుండా, used to తర్వాత 'be' form కానీ, Regular doing word కానీ రాకపోవటం చూడండి. Used to, తర్వాత, It కానీ, ing form కానీ వస్తున్నాయి కదా. అంటే 5, 7 and 8లో మనం వాడింది. 'be' form (am/was/willbe) + it/...ing form (Expressions 1, 2, 3, 4లో వాడింది. (Used to + be / 1st Regular Doing Word) Used to + be/1st RDW గతంలో క్రమం తప్పకుండా ఉన్న స్థితి/ జరిగిన పని. ఇదీ ఇప్పటివరకు మనం చూసింది.

future, pastలో దేనికైనా వాడవచ్చు

- a) I am used to coffee in the morning (Coffee - noun) (నాకు పొద్దున coffee అలవాటు) I am used to taking coffee in the morning నాకు పొద్దునే coffee తీసుకోవటం అలవాటు. (ఇక్కడ am used to తర్వాత, taking, ... ing form రావటం గమనించండి)
- b) He is used to long walks / taking long walks in the morning (నడక, నడవటం అతడికి అలవాటు.)
- c) Ram: Your boss seems to be an angry man. (మీ boss కోపిష్టిలా కనిపిస్తున్నాడు?)
Rahim: I just don't bother. I am used to his anger. (నేనేం లెక్కచేయను. అలవాటుపడిపోయా

She used to be beautiful

3. He used to be quite active here
ఇక్కడ చాలా చురుగ్గా ఉండేవాడు.
4. He used to get up quite late
బాగా ఆలస్యంగా లేచేవాడు.

Used to

- 1) Past లో క్రమం తప్పకుండా ఉన్న స్థితులకూ, జరిగిన పనులకూ మాత్రమే వాడతాం. Present, futureకు ఎప్పుడూ వాడం.
- 2) Used to తర్వాత 'be' కానీ, 1st Regular Doing Words (used to + go / Walk) Sleep, etc) కానీ వస్తాయి. ఇది మనం last lessonలో తెలుసుకున్నాం. మళ్ళీ చూడండి.
- 1) మాకప్పుడు వారానికి 5 రోజులే ఉండేది
We used to have school only for 5 days a week.
- 2) తరచూ నా దగ్గరికి వస్తుండేవాడు.
He used to visit me frequently
- 3) ఆమె అతన్నెప్పుడూ ఇష్టపడేది కాదు
She never used to like him
- 4) నిన్నెప్పుడైనా ఇబ్బంది పెట్టేవాడినా నేను?
Did I ever used to trouble you?
- 5) వాడు పగలంతా ఇక్కడే గడిపేవాడు
He used to spend the whole of day being here.
- 6) వాడు నాకు సహాయంగా ఉండేవాడు
He used to be very helpful to me
- 6) ఆమె అందంగా ఉండేది
She used to be beautiful
used to వాడకం తెలుసుకున్నాం కదా? ఇప్పుడు పై conversation నుంచి తీసిన expressions...

ఇప్పుడు 'be' form + used + it/ ...ing form (expressions, 5, 7 and 8 లో ఉంది) - ఇది ఒక విషయానికి అలవాటు పడటం -any time - past, present or future ను తెలియ జేస్తుంది. (గుర్తుంది కదా, used to + be/ 1st RDW - past కే పరిమితం)

M. SURESAN

- a) Kesav: How do you find Delhi in Summer? (వేసవిలో Delhi ఎలా ఉంది?)
Eswar: Quite hot. But I have been used to the heat for past three years. (ఎండగానే ఉంటుంది. కానీ గత మూడేళ్లుగా నేనా ఎండకి అలవాటు పడ్డా. ఇప్పుడు అది సమస్య కాదు.) (have been (be form) + used + to the heat (noun) (దేనికైనా మనం ఇచ్చే పేరు noun. దాని బదులు it / that / this etc. లాంటివి వాడవచ్చు)
- b) అతడికి night shifts (రాత్రివేళలు - duties) అలవాటే - He is used to night shifts.
- c) ఇలాంటి శ్రమ అతడికి కొత్త. కొంత కాలానికి అలవాటు పడతాడు
This kind of hard work is new to him, but he will be used to the work in course of time.
- d) వాడి boss అవమానాలు అతడికి అలవాటే
He is used to the insults from his boss.
- e) Pratap: How are you able to carry such a load? (అంత బరువెలా మోయగలుగుతున్నావు?)
Sekhar: What a question? Weren't we (were we not) used to carrying heavier loads of books at school? (ఏం ప్రశ్న అది? Schoolలో మనకు ఇంత కన్నా బరువున్న పుస్తకాలు మోయటం అలవాటే కదా?)

అయిన కోపానికి.) (am used to - his anger)

- d) Bhavan: His wife appears to be the nagging type. (ననపెట్టే రకంలా ఉంది వాడి భార్య.)
Sruvan: He is so used to her nagging that without it he feels he misses something. (ఆ నన లేకపోతే ఏదో వెలితిగా ఉన్నట్టు బాధ పడతాడు వాడు. ఆ ననకంత అలవాటు పడ్డాడు) (is used to -nagging)

Now practise the following:-

Sekhar: నువ్వు చిన్నప్పుడు బాగా పరిగెత్తేవాడివి కదా? ఇప్పుడేంటి అసలు కొంత దూరం కూడా నడవలేకపోతున్నావు?

Pramod: ఈ officeలో join అయినతర్వాత నాకు వాహనం ఉంది కదా. చిన్న చిన్న దూరాలకు కూడా bike మీద వెళ్లటం అలవాటైపోవడం వల్ల, నడక తగ్గింది.

Sekhar: అప్పుడు బాగా slim గా ఉండే వాడివి కూడా.

Pramod: ఈ విధమైన జీవితానికలవాటుపడటం వల్ల weight కూడా పెరిగింది. నిజమే.

Sekhar: Bike వాడటం మానేసి urgent కాని పనులకు నడు.

Pramod: నడవాలనిపించదు నాకు. కానీ ప్రయత్నించాలి. ఏముందిలే, రెండు మూడు రోజులు నడిస్తే అలవాటు పడిపోతాను. అవును, నువ్వు Delhi లో ఉంటున్నావు కదా? అక్కడ తిండి నీకు పడుతోందా?

Sekhar: సమస్యే లేదు. అలవాటుపడ్డాను.

b) Dushyant: Hi Bharat, ఏంటి మరీ Sundays కూడా busy గా ఉంటున్నావు?

Bharat: ఏం చేయమంటావు? Busy life కలవాటంపడ్డాను. ఇప్పుడు పనిలేకపోతే ఏం తోచదు.

Dishyant: రేపు promotion వస్తే బాగా తీరిక ఉంటుంది కదా? అప్పుడేం చేస్తావు?

Bharat: అప్పుడు దానికి అలవాటు పడతాను. ఏదైనా మార్పు కొన్ని రోజులే సమస్య. ఆ తర్వాత దానికి అలవాటుపడతాం.

Dushyant: అవును. Correct మా అన్నను మా అమ్మా, నాన్న చాలా సుఖంగా పెంచారు. ఇప్పుడు చూడు. businessలో రోజూ 8 గంటలకంటే ఎక్కువ పనిచేస్తాడు.

ప్రశ్న: కింది పదాలకు సరైన Pronunciation తెలపగలరా?
Bear, Owl, yacht, Menace, Cheer (v), Cheers (n), Cop, Cheerful (adj), tyrant, martyr, Chaos, Career

-టి. శివ, నందికోట్కూరు.

జవాబు: 1) Bear=బైఅ, 2) Owl=ఔల్ (అఉల్), 3) yacht=యాట్ 4) Menace=మెనస్ (మె'నొక్కి పలుకుతాం) 5) Cheer=చియ, Cheers=చియజ్. ('జ్' sizeలో Zలా) 6) Cop=కాప్ (కా-పెదవులు గుండ్రంగా తిప్పి, నాలుక వంకరపెట్టండి) 8) Cheerful='చియఫుల్ - 'ఫి నొక్కి పలుకుతాం. 9) tyrant=టైరన్ట్ ('టై నొక్కి పలుకుతాం) 1) 10) martyr=మార్ట ('మా' నొక్కి.పలుకుతాం) 11) Chaos=కెయస్ ('కె' నొక్కి పలుకుతాం) 12) Career=కరియ ('రి.నొక్కి పలుకుతాం)

Balaram: Hi Damodar, how's your new bike?
(నీ కొత్త bike ఎలా ఉంది?)
Damodar: I have used it for just a few days. I feel it is heavy for a man my size. So I find it a bit difficult to handle it.
(కొద్దిరోజులుగానే కదా నే వాడుతున్నా దాన్ని. నా Size కది కొంచెం బరువే అన్ని స్టోంది. అందుకని దాన్ని handle చెయ్యటం కాస్త కష్టంగా ఉంది)
Balaram: Could it be a wrong choice?
(నీ ఎంపిక (selection) అంత సరైంది కాదేమో అనుకుంటావా?)

- 1) I will get used to
 - 2) You will get used to handling it
 - 3) He has got used to holding its weight
 - 4) I got used to it
- ఇంతకుముందు Lessons లో be used to వాడం కదా. మనకు తెలుసు be used to అంటే అలవాటు పడటం అని, be used to తర్వాత ఎప్పుడూ noun కానీ, '...ing' form కానీ వస్తుంది.
- 1) She is used to the rudeness of her mother-in-law.
అమె అత్తగారి దురుసుతనానికి అలవాటు పడిపోయింది.
(ఇక్కడ rudeness, noun)
 - 2) They are used to working for low wages.
తక్కువ జీతాలకు పనిచేయటం వాళ్ళకలవాటే.
(అంటే కొత్తేమీ కాదు. వాళ్ళందులో కొత్తగా బాధపడాల్సిందేమీ లేదు)

SPOKEN ENGLISH
ఆంధ్రభాషణ 113

I got used to it

Damodar: (I) Can't say anything now. I think I will get used to it as days pass.
(ఇప్పుడేం చెప్పలేను. రోజులు గడిచేకొద్దీ అలవాటుపడగలనుకుంటున్నా)
Balaram: I think so too.
(నేనూ అలాగే అనుకుంటున్నా)
Damodar: Once it begins to move I feel very comfortable riding it. Only when I have to stand it do I feel the weight (కదలటం మొదలైతే చాలా హాయిగా ఉంటుంది. దాన్ని Stand వేయాల్సి వచ్చినప్పుడే బరువనిపిస్తుంది).
But I enjoy the ride.
(అయితే దానిమీద సవారీ చాలా సరదాగా ఉంటుంది)
Balaram: Don't worry. You will get used to handling it. Look at Arjun. He is Shorter than you and his bike heavier than yours. I See him handling it with ease. He has got used to holding its weight.
(ఏం ఫరవాలేదు. నువ్వు త్వరగానే దాని బరువుకు అలవాటు పడతావు. అర్జున్ ను చూడు వాడు నీ కంటే పొట్టి. వాడి bike నీ దాని కంటే బరువు. కాని దాన్ని వాడు చాలా సులువుగా handle చేస్తాడు. వాడు అలవాటు పడ్డాడు)
Damodar: Yes That was my Experience of my cycle too, when I had my First Cycle, I Was just 7 or 8 years old and the cycle felt heavy , but I got used to it.
(అవును నా Cycle తో అనుభవం కూడా అదే. నేను మొదటిసారిగా Cycle కొన్నప్పుడు, నాకు ఏడేళ్లలో ఎనిమిదేళ్లలో అప్పుడు నాకు Cycle బరువనిపించేది. కానీ అలవాటు పడ్డా దాని బరువుకి.
Balaram: I ride a bike well, but I have yet to get used to the traffic of Hyderabad. I think it will be a few more weeks before I can drive comfortably in such traffic.
(నాకింకా ఈ హైదరాబాద్ Trafficలో drive చేయటం అలవాటు పడలేదు. ఇంకొన్ని వారాలకుగాని సుఖంగా drive చేయలేననుకుంటా) OK. I must be going. Bye
(Oh, నేనిక వెళ్ళాలి Bye)
Damodar: Bye

3) This street boy is used to the cold of the winter.
ఈ వీధిబాలుడు శీతాకాలపు చలికాలాటుపడ్డవాడే.
ఒక్కోసారి, noun బదులు, is కూడా వస్తుంది.
పై conversation లో get used to కూ, ఇంతవరకూ మనం చూసిన be used to కు అర్థంలో, ఉపయోగంలో ఎంతో తేడా లేదు. 'be used to' కు బదులు సందర్భాన్నిబట్టి సరైన tense form తో get used to వాడొచ్చు

- a) In the beginning I could not adjust to the hostel food, but I got used to it as time went on/but I am now used to it
మొదట hostel food పడేది కాదు, కానీ రోజులు గడిచేకొద్దీ అలవాటైపోయింది; ఇప్పుడు నేను దానికి అలవాటుపడ్డాను.
- b) How long did it take for you to get used to the climate of Kashmir?
కాశ్మీర్ వాతావరణానికి అలవాటుపడటానికెంత time పట్టింది నీకు?
- c) I think he hasn't yet got used to working for long hours here unlike in his previous job
ఇక్కడ ఎక్కువసేపు పనిచేయటానికి వాడింకా అలవాటుపడలేదనుకుంటూ, వాడింతకుముందున్న job లోలా కాకుండా.
- d) People in government jobs find it difficult to get used to working in private organisations.
ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో పనిచేసే వాళ్ళకు private సంస్థల్లో పనిచేయడానికి అలవాటు పడటం కష్టంగా ఉంటుంది.
పై (b), (c), (d) లో 'be used to' కూడా వాడవచ్చు
- b) How long did it take for you to get used to...?
= How long did take for you to be used to....?
- c) I think he hasn't yet got used to working
= I think he hasn't been used to working
- d) People in government jobs find it difficult to get used to working- People in government jobs find it difficult to be used to working in...
be used to, get used to వాడే చోట్ల become used to కూడా వాడొచ్చు
- a) I've got used/ I've become used to/ I've been used to this kind of treatment from the Boss
Boss నన్నులా చూడటం (treatment= వైద్యం, మామూలు అర్థం. ఇక్కడ అర్థం ఒకరు ఇంకొకరిని చూడటం, అంటే గౌరవించటం, చులకనగా చూడటం, ద్వేషం ఉండటం, లెక్కచేయకపోవటం లాంటివి: ఈ విధంగా boss నన్ను చూడటం (treat చేయటం) నాకు కొత్తేమీ కాదు.

b) Having been poor till now, he is yet to be used/ yet to get used to/ yet to become used to, the comforts of rich life
ఇంతవరకు బీదవాడుగా ఉండటంవల్ల, ధనిక జీవిత సుఖాలకింకా అలవాటు పడలేదతను/ అవి అతనికింకా కొత్త/ అతనికి అవి ఇబ్బందిగా ఉన్నాయి.

Sneha: Moreover the language here is different, so he may take (some) time to get used to it.
Maithri: Where English is known/ Where people know English, he hasn't any problem. He is used to communicating in English. The problem is with the local language.
Sneha: At the most he may take a month to get used to the circumstances/ situation here. That's all.

మంగళవారంనాటి అభ్యాసాల సమాధానాలు:
a) **Sekhar:** You used to be good at running/used to run well/used to be a good runner when you were young. Why aren't you able to walk even a short distance?
Pramod: After I joined this office, I got a vehicle. I am used to going on the bike even for short distances. So I walk less now.
Sekhar: You used to be very slim.
Pramod: True. Because I am used to this kind of life and my weight has increased too/ has gone up too/ I have put on weight.
Sekhar: Stop using the bike. Walk for things not urgent.
Pramod: I don't feel like. But I must try. That's nothing, of course. If I walk for 2 or 3 days, I will be used to walking you are in Delhi now. Are you used to the food there?
Sekhar: No problem. I am used to it. / I have got used to it.
b) **Dushyant:** Hi Bharat, you are busy on Sundays too/ even on Sundays, what's the matter?
Bharat: What can I do. I am used to this busy life. I feel bad/ out of sorts if I don't have enough work.
Dushyant: If you get promotion, you will have a lot of leisure. What will you do then?
Bharat: I will be used to it then change a problem for only a few days. After that we are used to it.
Dushyant: Yes, that's right. My parents brought up my brother in all comfort. But look now. In his business, he now works for more than eight hours.

PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH:

Sneha: Hi మైత్రీ, ఎలా ఉంది ఇక్కడి కొత్త జీవితం?
Maithri: నాకేం కొత్త అనిపించటంలేదు. అలవాటైపోయింది. చుట్టూ నీలాంటి friends ఉండటంవల్ల
Sneha: మరి మీ ఆయన సంగతి?
Maithri: ఆయనకే కాస్త సమస్యగా ఉంది. ఆయనది marketing job కదా? ఇక్కడి market తీరు తెన్నులకింకా అలవాటు పడలేదాయన. ఇక్కడి market ఆయనకు పూర్తిగా కొత్త.
Sneha: అందులో భాష కూడా తేడా కదా? కాస్త time పట్టవచ్చు అలవాటు పడటానికి.
Maithri: ఇంగ్లీష్ తెలిసినచోట్ల ఆయనకేమీ ఫర్వాలేదు. ఆయనకు ఇంగ్లీష్ లో సంభాషణ అలవాటే. స్థానిక భాష అయితేనే సమస్య.
Sneha: మహా అయితే ఇంకో నెల పట్టవచ్చులే. ఆ తర్వాత అలవాటై పోతుంది.

ANSWER:
Sneha: How is the new life here, Maithri?
Maithri: I don't find it new/ different any more; especially with friends like you around.
Sneha: What about your husband/ hubby?
Maithri: He finds it a little problem/ He has some trouble. Hence a marketing job, isn't it? He hasn't yet got used to/ He has yet to get used to the trends of the market here. The market here is entirely/ completely/ totally new to him.

ప్రశ్న: 1. Leave letter రాస్తున్నప్పుడు, (Head master ను address చేస్తూ Teachers) Kindly grant me, అని రాయడం తప్పా, may I request you అని రాయడం correct అవుతుందా, తెలపండి.
2. Respected ఉపయోగించవచ్చా, Yours sincerely / Yours faithfully ఏది ఉపయోగించాలి? - బి.శ్రీనివాస్, కొవ్వూరు

జవాబు: 1. రెండూ correct. May I request you అనేది కాస్త formal.
2. Respected Sir, అనటం correct కాదు. Sir, అని సంబోధిస్తే చాలు. Respected sir సరైన English కాదు. Leave letter మనకంటే పై అధికారికి address చేసినప్పుడు yours faithfully, తప్పనిసరి. Yours sincerely సరికాదు.

ప్రశ్న: Am, is, are + V3 = జరగబడి ఉండటం లేదా జరగబడడం (లేదా) రెండు రకాలుగా సందర్భానుసారంగా అర్థం చేసుకోవాలా? ఎలా వాడాలి? - ఎన్.దుర్గారావు, కాకినాడ

జవాబు: am/ is / are + V3 (past participle) ఈ combination లో ఉన్న verb passive voice లో ఉంటుంది. అర్థం 'బడు' అని వస్తుంది.
1) The poem is written by John = John చేత ఆ poem రాయబడింది అని అర్థం చేసుకోవాలి. The poem has been written/ was written by John అనేది ఇంతకంటే better form.
am/ is/ are + pp (past participle - V3) - ఇది habitual action కు మాత్రమే వాడాలి. అయిపోయిన action అయితే, has been + pp/ was/ were + pp వాడటం మెరుగు, time state చేశామా, లేదా అనేదాన్ని బట్టి.
2) He is gone వాడుకలో ఉంది- He has gone అనే అర్థంతో. ఇందులో తప్పులేదు.

Jagan: Mohan, when did you last meet kumar?
(కుమార్ను ఎప్పుడు కలుసుకున్నావు, చివరగా?)
Mohan: Just yesterday. He was going home from office.
(నిన్ననే. వాడు office నుంచి ఇంటికి వెళ్తున్నప్పుడు)
Jagan: Do you meet frequently?
(మీరు తరచూ కలుసుకుంటారా?)
Mohan: We used to. Of late, however, we haven't been seeing each other that frequently. His writing stories for the magazine keeps him busy.
(గతంలో కలుసుకునేవాళ్ళం. ఈ మధ్య అంత తరచుగా కలవటం లేదు. పత్రికకు కథలు రాసుకుంటే అతడు busy గా ఉంటాడు)
Of late = lately = ఈ మధ్య = recently.
of late/ lately కి, late కు అర్థంలో సంబంధం లేదు - late = ఆలస్యం

Jagan: I see him the other day when he was talking to someone.
(మొన్నప్పుడో అతడు ఎవరితోనో మాట్లాడుతుంటే నేనతన్ని చూశా)
Mohan: He has a number of admirers.
(అతడిని అభిమానించేవాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు.)
admirers = అభిమానించేవాళ్లు = fans.
Admire = ఒకరి ప్రతిభను మెచ్చుకోవటం
Jagan: He deserves
(అతడు దానికి అర్హుడే)
deserve = అర్హత కలిగి ఉండటం

ఈ verbs క్రమం తప్పకుండా జరిగే పనులకు- including habits, facts of science, universal truths కు వాడతాం. 1st column లో verbs ను I RDW, II column లో verbs ను II Regular Doing Words అంటాం.
1) వాడిక్కడికి రోజూ వస్తాడు
He comes here everyday.
2) వాళ్లు ఎప్పుడొస్తారు రోజూ ఇక్కడికి?
When do they come here everyday?

3) for actions just completed.
(ఇప్పుడే పూర్తయిన పనులకు, just, just now అనే మాటలను వాడతాం)
a) I have read some of his novels, (చదివాను - Time చెప్పటం లేదు)
b) He has studied here for the past one year (ఒక సంవత్సరంగా ఆయన ఇక్కడ చదివాడు)
c) They have just gone out - వాళ్లు ఇప్పుడే బయటికెళ్లారు.

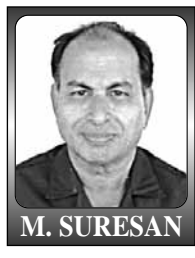
IV He has been writing for long.
have been + ing / has been + ing. దీనిని present perfect continuous tense అంటాం- గతంలో ప్రారంభమై ఇంకా జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం.

Do you meet him frequently?

Mohan: I have read some of his stories. They are quite good.
(నేను అతడి కథలు కొన్ని చదివా. బాగానే ఉన్నాయి)
Mohan: He writes well. He has written about 40 stories and short stories so far.
(అతడు బాగానే రాస్తాడు. ఇప్పటివరకు దాదాపు 40 కథలూ, కథానికలు రాశాడు)
Jagan: Has he been writing for long?
(అతను చాలాకాలంగా రాస్తున్నాడా?)
Mohan: He started writing at the age of 18 itself. He had written for the school and college magazines before he took to serious writing
(18 ఏళ్లకే రాయటం ప్రారంభించాడతను. రాయటం serious గా తీసుకునేముందు school, college magazines కు రాశాడు)
Jagan: Any idea of bring out a collection of all his stories?
(అన్ని కథలు ఒక సంపుటిగా తెచ్చే ఆలోచనేమన్నా ఉందా?)
Bringing out = ప్రచురించటం, collection = (రచన విషయంలో) సంపుటి
Mohan: A publishing company will soon publish it. It will be out this June, I think.
(ఓ ప్రచురణాలయం త్వరలోనే ఆ సంపుటిని ప్రచురిస్తుంది. ఈ June లో ప్రచురిస్తారనుకుంటా)

Mohan: He will be completing his fiftieth novel next year
తన 50వ నవలను ఆయన వచ్చే సంవత్సరం పూర్తి చేస్తాడనుకుంటా.
Jagan: My best wishes to him.
(చాలామంది పాఠకులు tenses గురించి మళ్ళీ మళ్ళీ అడుగుతుండటంతో ఈ lesson లో tenses revise చేస్తున్నాం, గమనించండి)
Do you meet him frequently? - ఇక్కడ verb - do meet. do meet అన్నా ఒకటే, meet అన్నా ఒక్కటే.
meet, meets, sing sings write writes come comes watch watches
ఇలాంటి verb forms ను present simple/ present indefinite tense అంటారు. ఈ verbs లో మొదటి column లో ఉన్న verbs ను I, we, you and they తో, రెండో column లోని verbs- sings, writes, etc ను he, she, it తో వాడతాం. Question లో, not తో 1st column లో ఉండే verbs కు 'do' వస్తుంది. II column లో ఉండే verbs కు does వస్తుంది.

3) అతడు smoke చేస్తాడు.
He smokes (Habit)
4) The sun rises in the east - universal truth.
ఇలా ఎలాంటి Regular actions కైనా Regular Doing Words వాడతాం. ఇది present simple Tense. ఇంకా చూడండి
5) Writing for the magazine keeps him busy.
II. am + ...ing / is + ...ing / are + ...ing for actions taking place now. This tense is present continuous tense.
ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు ఈ tense వాడతాం.
a) I am reading the paper - ఇప్పుడు
b) She is singing - ఇప్పుడు
c) They are walking - ఇప్పుడు
III. have (for, I, we, you and they) + past participle/ has (for, he, she, it) - ఇది present perfect tense. దీనిని-
1) for past actions, time not stated (గతంలో జరిగి, time తెలియని పనులకు)
2) for action going on from then till now, (అప్పటినుంచి - ఇప్పటివరకు జరిగిన పనులకు)

Congress has been ruling AP for the past year and a half
ఏడాదిన్నరగా AP ని కాంగ్రెస్ పాలిస్తోంది.
PRACTICE THE FOLLOWING IN ENGLISH:
Prabha: సుజన నన్ను తరచు disturb చేస్తుంది.
Subha: నన్నెప్పుడు disturb చేయదు.
Prabha: ఇంతవరకు నాకు నాలుగుసార్లు phone చేసింది.
Subha: నాకింతవరకు చేయలేదు.
Prabha: ఆమెదో కారుకొనిందట. ఆ విషయం ఇప్పటికీ నాకు పదిసార్లు phone చేసింది.
ANSWER:
Prabha: Sujana disturbs me often.
Subha: She never disturbs me.
Prabha: She has phoned four times so far today.
Subha: She hasn't called me so far.
Prabha: She has bought a car. She has phoned about it to me 10 times.

ప్రశ్న: ఇంగ్లీష్ లో Being, Been పదాలు passive voice లో కాకుండా ఇంకా ఏ విధంగా ఉపయోగపడతాయో తెలపగలరు. ఉదా: కింది వాక్యాల్లో భావాన్ని తెలపటానికి నేను ఉపయోగించిన Been, Being పదాల ప్రయోగం సరిగ్గా ఉందో, లేదో తెలపండి.
1. Being their faithful servant, finally he cheated them.
2. Being she is very intelligent, she succeeded in dealing the situation.
3. Being it is one of the finest products of Wipro, today it is known to every customer/ consumer.
4. Being she was disgraceful in public by him, she has decided not to talk Ravi from now on.
5. Been/ Being beaten by his master Ravi didnot come to class today.
6. Been our companion for 6 months, she is not coming to us as she has become a famous TV anchor today.
7. Miss Savithri Been practising the violin since 6 months, now she has improved.
8. Been/ Being it was very hot sunny they didnot attend the meeting yesterday.
- శ్రావణి, నంద్యాల

QA
జవాబు: i) a) Being అన్నా having been అన్నా అర్థం- ఉండటం, ఉండటం వల్ల, ఉండినందువల్ల (గతంలో, ముఖ్యంగా having been అన్నప్పుడు). ఉత్తర been రాదు.
b) being/ having been తర్వాత verb తో ఉన్న group of words రావు.
ii) Being : We don't like his being here
అతడిక్కడ ఉండటం మాకిష్టంలేదు. (being = ఉండటం)
iii) Having been: His having been a collector was helpful to us.
(అతడు collector గా ఉండటం మాకు మేలయ్యింది- గతంలో) ఈ రెండు sentences లో being అంటే ఇప్పుడు ఉండటం, Having been అంటే గతంలో ఉండటం అని తెలుస్తుంది కదా?
Being / Having been = ఉన్నందువల్ల / అయినందువల్ల
a) Being weak, he is unable to walk
బలహీనంగా ఉన్నందువల్ల, నడవలేకపోతున్నాడు.
b) Having been weak, he was unable to walk
బలహీనంగా ఉన్నందువల్ల నడవలేకపోయాడు (గతం).

ఇక మీ sentences- వాటికి corrections.
1) Being their faithful servant, he cheated them - ఇది తప్పు అర్థం లేదు. నమ్మకమైన సేవకుడవటం వల్ల మోసం చేశాడు- ఇది తప్పు కదా. నమ్మకమైన servant గా ఉంటూనే - అంటే అప్పుడు, In spite of being their faithful servant.... అంటే సరైన అర్థం వస్తుంది.
2) Being she is very intelligent - ఇది Wrong construction. Being తో verb ఉండే group of words రావు. (ఈ group లో is అనే verb ఉంది కదా) - ఇక్కడ correction- Being very intelligent, she succeeded...
3) ఇక్కడ కూడా, పై sentence లో లాగానే, Being one of the finest products of Wipro, it is known today....
4) Being disgraced in public by him, she has decided not to talk to him.
5) Having been beaten by his master, Ravi did not come to class today. ఇక్కడ action past కాబట్టి, having been వస్తుంది. Being beaten రాదు.
6) ఇక్కడ కూడా, though / in spite of వాడాలి. In spite of having been our companion for 6 months, she ... today. (ఉత్తర 'been' రాదు)
7) Having been practising the violin for the past six months,....
8) It being a hot / sunny day.....

Sravan: Hi Bhavan, when do you start for your class?
(మీ class కు నువ్వు ఎప్పుడు బయల్దేరతావు?)

Bhavan: Usually at 10. Today I am a little late.
(మామూలుగా 10 కి. ఇవాళ కాస్త ఆలస్యం అయ్యింది)

Sravan: And when does the class begin?
(Class మామూలుగా ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుంది?)

Bhavan: Usually at 10.30.
(మామూలుగా 10.30 కి)

Sravan: Perhaps you don't have the class on Sundays.
(Sunday classes లేవేమో కదా?)

Bhavan: That's true. The teacher does not hold classes on Saturday either.
(నిజమే. మా teacher శనివారాలు కూడా classes పెట్టారు)

Sravan: Does he teach only for five days a week?

II (b) లో కూడా The boys (they) are coming లో verb - are + coming - are + ...ing. దీనినర్థం వాళ్లు ఇప్పుడు వస్తున్నారు అని ఇప్పుడు జరుగుతున్న action ను తెలుపుతుంది.

అలాగే Hemanth is playing cricket - దీనిలో verb is playing - is + ...ing ఇప్పుడు ఆడుతున్నాడు, అని ఇప్పుడు జరుగుతున్న action ను తెలుపుతోంది.

కాబట్టి am + ing/ is + ing/ are + ing - they talk about actions going on now.

ఈ am + ing/ is + ing/ are + ing forms of verb - present continuous tense.

Are you coming? - verb, are coming - నువ్వు వస్తున్నావా (ఇప్పుడు)?

a) I am leaving for Guntur tomorrow
నేను రేపు గుంటూరు వెళ్తున్నాను.
(Tomorrow, future (ముందు జరగబోతోందని) తెలుపుతోంది కదా?)

b) My sister is coming here next week
ఇక్కడ next week అని time చెప్పటం వల్ల, is coming కూడా future action ను తెలుపుతోంది.

c) My Parents (they) are starting for Kasi tomorrow

PRACTISE THE FOLLOWING

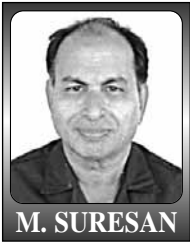
Pavan: నువ్వీ మధ్య శంతన్ నేమన్నా కలిశావా?
Suman: ఎప్పుడో వారంకింద కనిపించాడు.
Pavan: వాడు అమెరికా వెళ్ళే విషయం నీతో ఏమన్నా చెప్పాడా ఆరోజు?
Suman: వాడు next monday బయల్దేరుతున్నాడు.
Pavan: వాడు నాకు కొన్ని పుస్తకాలిచ్చాడు. వాటిని తిరిగిచ్చేయాలనుకుంటున్నా. వాడు నన్ను వారంగా కలవలేడు.
Suman: అతను నీనిస్తోరోజు కలుసుకుంటాడనుకుంటా.
Pavan: నీకెలా తెలుసు?
Suman: వారం కింద కలిశాను కదా. అప్పుడు నాతో అన్నాడు.

ANSWER

Pavan: Have you met Santhan recently/ or late?
Suman: I saw him about a week ago
Pavan: Did he tell you/ talk to you that day about his going to the US
Suman: He is leaving next monday.
Pavan: He has given me some books. I want to return them. He hasn't (has not) met me for a week.
Suman: I think he is meeting/ is seeing/ will see you today.
Pavan: How do you know?
Suman: I met him a week ago, didn't I? He told me then.

When does the class begin?

(అంటే ఆయన వారానికి 5 రోజు లేనా class చెప్పేది?)

Bhavan: Yes, we like it that way too.
(మాకూ అదే ఇష్టం)
Look at the following sentences from the dialogue above.

- 1) When do you start for college?
 - 2) When does the class begin?
 - 3) You do not have classes on Sundays.
 - 4) The teacher does not hold classes.
 - 5) Does he teach only for 5 days a week?
కిందటి lesson లో మనం- I Regular Doing Words (come, go, sing లాంటివి, I, we, you and they తో వాడేవి), II Regular Doing Words (comes, goes, sings లాంటివి, he, she, it తో వాడేవి) గురించి తెలుసుకున్నాం. వీటిని regular actions- క్రమం తప్పకుండా జరిగే పనులకు వాడతాం. ఇంకా వీటిని not తో, question లో వాడినప్పుడు I Regular Doing Word (I RDW) - do + 1st RDW అవుతుంది, II Regular Doing Word (II RDW) - does + 1st RDW అవుతుంది.
ఇవే పై conversation లో pick up చేసిన sentences లో ఉన్నాయి చూడండి:
- 1) When do you start? - verb - do start (Question కాబట్టి) = start (in a statement)
 - 2) When does the class begin? - verb - does begin (in a question) = begins (statement లో)
 - 3) You do not have classes on Sundays - verb - do have (not తో) = have (not లేకపోతే)
 - 4) The teacher does not hold classes - verb - does hold (not తో) = holds (not లేకుండా)
 - 5) Does he teach only for ... ? - verb - does teach (question కాబట్టి) = teaches (statement లో)
II Compare the following pairs of sentences: (compare = పోల్చండి, pairs = జతలు)
- I (a) I go to college at 10
b) I am going to college
- II (a) The boys come here in the evenings
b) The boys are coming.
- III (a) Hemanth plays cricket
b) Hemanth is playing
- పై sentences లో I (a), II (a), III (a) verbs, I RDW and II RDW కదా? అంటే అవి regular actions ను చెప్తాయి.
I (b)లో verb - am going - am + ...ing - ఇది college కు వెళ్తున్నాను, అని ఇప్పుడు జరుగుతున్న action ను తెలుపుతుంది.

Who is singing? - verb, is singing - ఎవరు పాడుతున్నారు (ఇప్పుడు)?
Am I talking toomuch - verb - am talking - am + ing - ఎక్కువ మాట్లాడుతున్నానా (ఇప్పుడు)?
u am + ing/ is + ing/ are + ing, future (ముందు జరగబోయే) actions కు కూడా వాడతాం, time గనక చెప్పే.

అంటే Past action, time known (గతంలో జరిగి ఏ timeలో - ఫలానా రోజు, సంవత్సరం, సమయం తెలిస్తే అప్పుడు మనం అలాంటి actionsకు) Past doing word వాడతాం

a) He has gone out (has gone- has + pp; బయటికి వెళ్ళాడు- No time mentioned)

b) He went out an hour ago (గంట కిందట అని time చెప్పాం కాబట్టి - went - past doing word.

a) I have bought the book
b) I bought it yesterday
[(a) లో time లేదు - కాబట్టి have bought - have + PP. (b) లో yesterday అని time చెప్పాం, కాబట్టి - bought - past doing word]
Past doing word - came, went, walked, cooked, liked, loved లాంటివి not తో కానీ, question లో కాని did + 1st Regular Doing Word అవుతాయి కదా?

a) He came yesterday X He did not come yesterday (Not ఉంది కాబట్టి did come)
Question: Did he come yesterday? (Question- did come)

Tomorrow అని time చెప్పటం, are coming కూడా future action ను తెలుపుతోందని అర్థమవుతుంది.
u కొన్ని verbs ను am + ing/ is + ing/ are + ing form లో వాడం కదా: అవి a) మనసుకు సంబంధించిన love, hate, like, dislike, feel లాంటివి b) మన mind కు సంబంధించిన know, understand, remember, forget, think లాంటివి; c) appear, belong, comprise, contain, consist of, need, seem లాంటివి. వీటిల్లో వేటికి కూడా am + ing/ is + ing/ are + ing forms లేవు.
u have + past participle/ has + participle form- దీన్ని present perfect అంటారు.
దీనికి ఒక ఉపయోగం, past action, time not stated కదా?

a) They have seen the movie (verb - have seen - have + pp వాళ్లు movie చూశారు- ఎప్పుడనేది తెలియటం లేదు)
They saw the movie yesterday (వాళ్లు నిన్న చూశారు- verb saw - ఇది past doing word. ఈ వాక్యాన్ని simple past tense అంటారు)

b) I saw him last night X I did not see him last night (not ఉంది కాబట్టి did see)

c) They bought a car a year ago X They did not buy a car a year ago. (not ఉంది కాబట్టి did buy)
Questions లో కూడా did + 1st RDW: Did you see him last night? Did they buy a car a year ago?

ఈ game practice చేయండి

Suneetha gave the book to me.
(సునీత నాకు పుస్తకం ఇచ్చింది)

ఇలాంటి sentences వేరే subjects, వేరే verbs తో question లో, not తో, dialogue form లో ఎన్ని రాయగలుగుతారో చూడండి.

eg: a) They distribute sweets to children
b) Harish did not show his book to me
c) Does he tell his secrets to you?

Raghu: Has he written any letter to you?
Ramana: I wrote one to him yesterday.
Raghu: He made a call to me yesterday. He gave his address to me. Do you want it?
Ramana: Give it to me.

ప్రశ్న: Where we have to use 'to'
1. I) Naveen told Ramana. II) Naveen told to Ramana. Which is correct?
2. I) After the meeting, please come to me. II) After the meeting, please come me.
3. I) If you have two pens please give me. II) If you have two pens please give to me. Which is correct?
Please tell me proper usage of 'to'. Generally we use 'off' as switch off, Turn off, power off like that in order to stop some thing. In your article you had told that 'how did the marriage go off'. Tell me the usage of 'off' also. - రమణ, యానాం
జవాబు: 1) Naveen told Ramana is correct. 'Tell' is not followed by to.
2) Please come to me - is correct, come is followed by to before a place/ person.

QA

3) None of the sentences is correct. The correct sentence is:
If you have two pens, please give me one/ please give one to me.
The uses of to: It has a number of uses. We use 'to' before a place, a person, after a number of verbs. Please refer to the earlier lessons of spoken English on prepositions, for the correct uses of to, off, etc.
'How did the marriage go off?' In this sentence 'go off' is a phrasal verb, and 'off' is a part of it. 'Go off'- the set of words here, as a whole means, 'take place'.

ప్రశ్న: నేను తెలుగు మీడియం విద్యార్థినిని. కాల్ సెంటర్ ఉద్యోగం చేయాలనుకుంటున్నాను. కరెక్ట్ గా English spell చేయటానికి Pronunciation Audio Cassettes, Foreign Accent కు సంబంధించి ఉపయోగపడే cassettes గురించి తెలియజేయండి. బుక్స్ ఏమైనా మార్కెట్లో ఉంటాయా?
- కె.మయూరి, కాజీపేట

జవాబు:
1) Pronunciation Audio Cassettes, CIEFL (Central Institute of English and Foreign Languages) వాళ్ళ Cassettes మీకుపయోగపడతాయి. పెద్ద book shops లో దొరుకుతాయి. BBC, ముఖ్యంగా CNN TV Channels Newscasts వినండి.
2) Books విషయానికొస్తే Oxford/ Langman's Dictionary pronunciation follow అవండి- వాటిలో British/ American- రెండు రకాల Pronunciation ఇస్తారు.

Dinesh: Hi Ramesh, I hear (that) you have bought a new bike.
(నువ్వు కొత్త bike కొన్నావని విన్నాను/ తెలిసింది)

Ramesh: Yes, I bought it the day before yesterday. I took it to the temple yesterday, and had the pooja done.
(అవును, మొన్న కొన్నాను. నిన్న గుడికి తీసుకెళ్ళి పూజ చేయించాను)

Had the pooja done = పూజ చేయించాను

Dinesh: Wish you a happy ride on the new bike
ride = (మామూలుగా) స్వారి, bike, scooter లాంటి వాహనాల మీద వెళ్లటం కూడా ride

Ramesh: My brother hasn't seen my new bike yet. He has been away in Chennai for the past four days. We expect him tomorrow.
(మా brother ఇంకా నా new bike చూశాడు. ఆయన నాలుగురోజులుగా చెన్నైలో ఉన్నాడు. రేపొస్తాడనుకుంటున్నాం.)

Dinesh: Have you shown it to our friend Kapil?
(కపిల్ కు చూపించావా?)

Ramesh: Yes. I showed it to him yesterday itself. He liked the colour very much.
(నిన్ననే చూపించాను. రంగు అతనికి చాలా నచ్చింది).

Dinesh: Do come down this evening. Let me have a ride on it.
(సాయంత్రం మా ఇంటికి రా. ఓసారి నన్ను నడపనీ దాన్ని.)

Ramesh: Oh, certainly. (తప్పకుండా).

SPOKEN ENGLISH
ఆంగ్లభాషణ 116

I haven't had any trouble

Ramesh: Thank you. I have called your home three times yesterday, but there was no response. I wanted to show the bike to you.
(మీ ఇంటికి నిన్న మూడుసార్లు phone చేశాను, కాని ఎవరూ ఎత్తలేదు. నీకు bike చూపిద్దామనుకున్నాను.)

Response = స్పందన. Phone లాంటివి ఎవరైనా చేస్తే పలకడం response

Dinesh: We were at my cousin's to attend a function
(మా cousin ఇంట్లో function కు వెళ్లం)

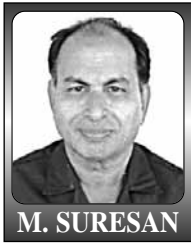
Ramesh: Any idea of buying a new bike?
(నువ్వేమన్నా కొత్త bike కొందామనుకుంటున్నావా?)

Dinesh: I have used my bike for only two years. I haven't had any trouble with it, so I don't find a reason to change it.
(నా bike ను రెండేళ్ళే వాడానిప్పటివరకు. ఇంతవరకు అది నాకేం trouble ఇవ్వలేదు. మార్చుకొనికొని నాకేం కారణం కనిపించటం లేదు)

Dinesh: Bye then, see you this evening.
(అలాగే, సాయంత్రం కలుద్దాం.)

కిందటి lesson లో చూశాం మనం- have + past participle/ has + past participle (PP)_ (దీన్ని present perfect tense అంటారు)- past action time not stated కు వాడతారు. ఈ సంభాషణలో కూడా అలాంటి వాడకం చూడండి.

You have bought a new bike = నువ్వు కొత్త bike కొన్నావు. కొనటం past, అయితే ఎప్పుడనేది చెప్పటం లేదు. Verb: have bought = have + PP అదీ past action, time stated (గతంలో జరిగి, ఎప్పుడు జరిగింది time తెలిపామనుకోండి)- అప్పుడు past indefinite / past simple tense వాడతారు. అంటే Past doing word (came, went, sang, danced లాంటి verbs వాడతారు). ఈ సంభాషణలో దాని ఉదాహరణ చూడండి.

- a) I bought it the day before yesterday.
(మొన్న కొన్నాను - కాబట్టి bought - past doing word)
- b) I took it to temple yesterday and had the pooja done
నిన్న గుడికి తీసుకెళ్ళి పూజ చేయించా
- c) I called your home three times yesterday నేను మీ ఇంటికి నిన్న మూడుసార్లు Phone చేశా

- u have + pp/ has + ppను ఎప్పుడో ప్రారంభమై ఇప్పటివరకూ జరిగిన actions కు వాడతారు. పై conversation లో ఈ sentences చూడండి.
- a) I have used my bike for only two years
(రెండేళ్లుగా- అంటే రెండేళ్ల కిందటి నుంచి ఇప్పటి వరకు- నా bike వాడాను. అంటే action from then. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు జరిగిన పని.)
- b) I haven't had (have not had) any trouble with it so far
(దానివల్ల నాకిప్పటివరకు ఏం trouble లేదు) ఇక్కడ కూడా ఇప్పటివరకు (Till now) జరిగిన action కు have + not + pp (haven't had) వాడారు.
- c) My brother hasn't seen my new bike yet.
(yet= ఇంతవరకు మా brother నా కొత్త bike చూడలేదు. verb - has + not + seen)
- d) Have you shown your bike to Kapil?
(నీ bike కపిల్ కు చూపావా (ఇంతవరకు- Have shown))
- e) He has been away in Chennai for the past four days
(నాలుగు రోజులుగా- నాలుగు రోజుల కిందటి నుంచి ఇప్పటివరకు ఆయన చెన్నైలో ఉన్నాడు. has been - 'be' form - state of being -ఉన్నాడు - అనే అర్థంతో)
- u So, have + pp/ has + pp- ఈ verb formను కింది సందర్భాల్లో వాడతారు.
- 1) Past action, time not stated (గతంలో జరిగి, time చెప్పని పనికి)
- 2) Action from then till now (అప్పటినుంచి ఇప్పటి వరకు జరిగిన పనికి)
- u have + pp/ has + pp (pp- అంటే past participle)- just, just now, అనే మాటలు వాడితే ఇప్పుడే పూర్తయిన పనులకు వాడవచ్చు
- a) వాడిప్పుడే బయటకు వెళ్లాడు=
He has just gone out
- b) Train ఇప్పుడే వచ్చింది=
The train has just arrived.
- c) వాళ్ళిప్పుడే భోంచేశారు=
They have just had their meals.

పై మూడు సందర్భాల్లోనూ time తెలిసిన Past actions కాబట్టి bought, took, called అనే past doing words వాడారు.

- a) I have seen the movie; I saw it yesterday.
మొదట time చెప్పటం లేదు ఎప్పుడు చూసింది. అందువల్ల have seen (have + pp). రెండో భాగంలో yesterday అని చెప్పటంవల్ల, saw - past doing word.
- b) We have finished our breakfast; We finished it an hour ago.
(మొదటి భాగంలో time చెప్పటంలేదు, కాబట్టి have finished. రెండో భాగంలో 'an hour ago', అని time చెప్పాం, కాబట్టి finished.
- c) The police have arrested him; They arrested him last week.
(ఇక్కడ కూడా have arrested (time not stated); arrested (past doing word because time is stated)

ఈ difference English లో very important. So మనం have + pp/ has + pp కు, Past doing కు ఉన్న తేడా చాలా careful గా గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

PRACTISE THE FOLLOW -

Interviewer: మీ విద్యార్హతలు ఏమిటి?
Candidate (అభ్యర్థి): నేను B.Tech చేశాను.
Interviewer: మీరు B.Tech degree ఎప్పుడు తీసుకున్నారు?
Candidate: నేను B.Tech exam June 2004 లో రాశాను. Result Aug 2004 లో వచ్చింది.
Interviewer: అప్పటినుంచి ఇంతవరకు మీరేం చేశారు?
Candidate: నేను ఓ software company లో Programmer గా ఉన్నాను.
Interviewer: ఇప్పటికి మీకు ఎన్నేళ్ల experience?
Candidate: దాదాపు సంవత్సరంన్నర.
Interviewer: చూడండి, మీరెందుకు కంపెనీ మారాలనుకుంటున్నారు?
Candidate: మీ కంపెనీలో job చేయాలనే కోరిక నాకు చాలాకాలంగా ఉంది.
Interviewer: That's OK. మీ certificates తెచ్చారా?
Candidate: తెచ్చాను.
Interviewer: నన్ను చూడనివ్వండి.

ANSWER:
Interviewer: What are your qualifications?
Candidate: I have done B.Tech.
Interviewer: When did you take the B.Tech Degree?
Candidate: I took the B.Tech exam in June 2004. The result came in Aug 2004.
Interviewer: What have you done since then?
Candidate: I have been a programmer in a software company.
Interviewer: How many years of experience have you had so far?
Candidate: About a year and a half.
Interviewer: Look here, Why do you want to change your company?
Candidate: I have had the wish/ desire of doing a job in your company.
Interviewer: That's OK. Have you brought your certificates?
Candidate: Yes, I have.
Interviewer: Let me see them.

ఈ game ఆడండి

I know that he has gone.
అతడు వెళ్లాడని నాకు తెలుసు.
That he has gone= వెళ్లాడని
(that కు ఇక్కడ అర్థం = అని.)
That he has passed = అతడు pass అయ్యాడు
ఇలా English లో that తో begin అయ్యే మాటల్లో verb (6 forms of verb గుర్తున్నాయి కదా?) ఉంటే దాన్ని 'that clause' అంటారు.
ఇక్కడ ... that he has gone- that తో begin అయ్యే ఈ మాటల్లో has gone అనే verb ఉంది. కాబట్టి ఇది, 'that clause'.

ఇప్పుడు మీరు చేయాల్సింది.
I know that he has gone- ఈ sentence model గా తీసుకుని ఎన్ని sentences అయితే అన్ని అనటం Model: sub + Vb + that clause
I Know that he has gone
మరికొన్ని examples:
She says that she knows Telugu.
He does (not) know that it is mine.
వీటిల్లో a) questions b) dialogues కూడా practice చేయవచ్చు
a) Does she think that I am a fool?
b) Kumar: Do you know that Ganesh is here?
Kesav: I don't. How do you know that he is here.
Kumar: Your sister has said that he is here.

ప్రశ్న: He is a student of learn well school అని మీరు రాశారు.
He is a student at learn well school అని ఉండాలి కదా. వివరించగలరూ.
జవాబు: A Student of, Student at- ఈ రెండూ correct. అయితే A Student at Learn well School కొంచెం formal. వ్యావహారికంగా student of a School/ College/ University అనేదే ఎక్కువ వాడుకలో ఉంది.

Gunavanth: Where have you been since the morning?
(ఉదయం నుంచి ఎక్కడున్నావు?)

Yashwanth: I have been working on the computer in the next room.
(పక్క గదిలో computer పై వర్క్ చేసుకుంటున్నా.)

Gunavanth: I have been trying to get you since the morning.
(పొద్దుటి నుంచి నీతో మాట్లాడాలని ప్రయత్నిస్తున్నా.)

Yashwanth: Why didn't you call my cell?
(నా cell కెందుకు phone చేయలేదు?)

Gunavanth: That's what I did. But I've been getting the response, 'switched off' (అదే నేను చేసింది. ఎన్నిసార్లు చేసినా 'switched off' అనే వస్తోంది.)

Yashwanth: Well, what's so urgent?
(ఏంటంత అవసరం?)

(Let us ring him up = phone చేద్దాం. Let's go = వెళ్దాం పద. Let అంటే ఒకరు ఒక పని చేయనీ అని అర్థం కూడా ఉంది.
Let him come = అతడిని రానీ.
Let me go = నన్ను వెళ్లనీ... ఇలాగ.)

పై Conversation లో ఈ sentences చూడండి:

a) I have been working on the computer since the morning.
b) I have been trying to get you since the morning.
c) I have been getting the response...
d) He has been staying at his cousin's.
e) I have been thinking of meeting him.

గమనించండి జాగ్రత్తగా, ఇక్కడి 3rd use- (Action starting in the past and going on till now) కూ have been + ing/ has been + ing use- Action starting in the past and going on even now కూ చాలా పోలిక ఉంది కదా? అది correct.

a) గతం నుంచి ఇప్పటివరకు అయితే: have + PP / has + PP

Have + PP/ has + PP ఇప్పటివరకు జరిగిన action ను చెబుతుంది. ఇప్పుడింకా జరుగుతోందా, లేదా అనే విషయాలు దానివల్ల తెలియవు.

b) Tendulkar has been playing cricket since his 19th year.

ఇక్కడి verb, has been + ...ing అంటే 19వ ఏటి నుంచి ఇంకా ఆడుతూనే ఉన్నాడని. Continue అవుతోంది.

కాబట్టి 1) have + PP/ has + PP - ఇప్పటివరకు
ii) have been + ...ing/ has been + ...ing - ఇంకా (అయితే ఓ ముఖ్య విషయం. ఈ తేడా ఉన్నప్పటికీ, మామూలు usage లో Spoken/ Written form లో వీటి రెంటికీ ఈ తేడా పెద్దగా పాటించరు. ఇంకా నొక్కి చెప్పాల్సినప్పుడు have been + ...ing/ has been + ...ing, better)

a) I have worked here for ten years now.
b) I have been working here for ten years now.
a), b) దాదాపు ఒకే అర్థం కలవి. అయితే b)లో ఎక్కువ continuity కి ప్రాధాన్యం.

I have been enquiring

Gunavanth: Ravi is in town for some course in software. He has been staying at his cousin's for the past two days. He wants to meet us.
(రవి ఊళ్లో ఉన్నాడు. ఏదో software course కు. రెండ్రోజులుగా వాళ్ల cousin ఇంట్లో బస చేస్తున్నాడు. మనల్నిద్దర్ని కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాడు.)

Yashwanth: In fact I've been thinking of meeting him. I want some books from him.
(నేనే అతడిని కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను. వాడి దగ్గర్నుంచి నాకు కొన్ని పుస్తకాలు కావాలి.)

Gunavanth: Why do you need them?
(అవి నీకెందుకవాలి?)

Yashwanth: You know, I've been doing a special course in computers for the past two weeks. The course has almost come to an end. I've to take an exam in it next week. That's why I need them.
(నీకు తెలుసు కదా, రెండు వారాలుగా computers లో నేనో special course చేస్తున్నట్లు. అది దాదాపు అయిపోయింది. వచ్చే వారం పరీక్ష. అందుకే పుస్తకాలు కావాలి.)

Gunavanth: Perhaps that's why he has wanted to meet us
(బహుశా అందుకనే అతడు మనల్ని కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాడేమో.)

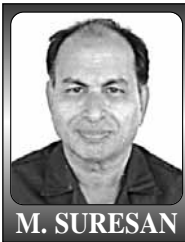
Yashwanth: I have been enquiring all book shops here for the books. They aren't available.
(ఆ పుస్తకాలకోసం నేనిక్కడ అన్ని book shops లో వెతుకుతున్నా. అవి దొరకటం లేదు.)

Gunavanth: Are you sure Ravi has them?
(రవి దగ్గర అవి ఉన్నాయని కచ్చితంగా తెలుసా?)

Yashwanth: I bought them here a year ago and sent them to him.
(ఏడాది కింద నేనే వాటిని కొని అతడికి పంపా.)

Gunavanth: That's O.K. Then let's ring him up and ask him to see us.
(సరే- అతడికి మనం phone చేసి కలుసుకోమండాం.)

f) I have been doing a special course in computers.
g) I have been enquiring.
వీటన్నిట్లో verb have been + ... ing/ has been + ... ing form లో ఉంది కదా.
Have been + ... ing/ has been + ... ing form లో verb ఉంటే అది Present Perfect Continuous Tense అవుతుంది.
I have been trying to get you since the morning.
పొద్దుటినుంచి నీ కోసం ప్రయత్నిస్తున్నా (Phone లో). ఈ sentence లో చూడండి.
గతంలో ప్రారంభమై, ఇంకా కొనసాగుతుండే action కు have been + ing వాడుతున్నాం. (పొద్దుటి నుంచి, ఇంకా).
మీకు తెలుసు, I, we, you and they అయితే, have been + ... ing అంటారు. He, she, it అయితే has been + ... ing అంటారు. (This is for an action starting in the past and continuing even now.)
The congress party has been ruling AP for the year and a half (AP ని సంవత్సరంన్నరగా పాలిస్తోంది. ఏడాదిన్నర కిందట, past లో ప్రారంభమై ఇంకా కొనసాగుతోంది పాలన.)
పై conversation లోంచి తీసిన sentences లో Present Perfect Continuous ఉపయోగం గమనించండి.
c) I have been getting the response...
(... అనే response కొంత కాలం నుంచి, (పొద్దు న్నించి ఇంకా) వస్తోంది.)
d) He has been staying at his cousin's.
(వాళ్ల cousin ఇంట్లో బస చేస్తున్నాడు- Past లో ప్రారంభమై, ఇంకా.)
e) I have been thinking of meeting him
(అతడిని కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను - ఇంకా)
f) I have been enquiring
(విచారించు ఉన్నాను - ఎప్పటినుంచో... ఇంకా)
(కిందట lesson లో have + PP (Past Participle)/ has + PP use చూశాం కదా? అది దేనికి వాడతాం?
1) Past action, time not stated.
2) Action just completed.
3) Action starting in the past and going on till now.

b) గతం నుంచి ఇంకా అయితే have been + ...ing/ has been + ...ing.
a) Tendulkar has played cricket for since his nineteenth year
(19వ ఏటి నుంచి ఇప్పటివరకూ ఆడాడు). ఆడటం అయిపోయిందా? - తెలియదు. ఈ sentence ప్రకారం ఆడటం కొనసాగుతోందా? - అదీ తెలియదు.

PRACTISE THE FOLLOWING

Govind: సువ్యైక్కడ చదువుతున్నావు?
Krishna: సువిద్యా కాలేజీలో
Govind: ఎంతకాలంగా చదువుతున్నావక్కడ?
Krishna: గత రెండేళ్లుగా
Govind: నీ marks ఎలా ఉన్నాయి?
Krishna: అన్ని subjects లో 80% కంటే ఎక్కువే score చేస్తున్నాను ఇంతవరకు. Maths లో అయితే నేనింతవరకు 90%కు తగ్గలేదు.
Govind: ఇక్కడ నువ్వు మీ తల్లిదండ్రులతో ఉంటున్నావా?
Krishna: లేదు. మొదట్లోని hostel లోనే ఉంటున్నా. (Stay వాడండి)
Govind: నా friend Ravi కూడా ఓ సంవత్సరంగా hostel లోనే ఉంటున్నాడు. అతడు నీకు తెలుసా?
Krishna: తెలుసు. మేము రెండు నెలలుగా ఒకే teacher దగ్గరికి tuition కు వెళుతున్నాం.
Govind: నేనతడిని కలవటానికి అతడు చేరినప్పటి నుంచి వస్తున్నాను. నన్నెప్పుడూ చూడలేదా?
Krishna: లేదు. మేం వేర్వేరు blocks లో ఉంటాం.

ANSWER

Govind: Where are you studying?
Krishna: In Suvidya College
Govind: How long have you been studying there?
Krishna: For the past/ last two years/ for two years now.
Govind: How are your marks?
Krishna: I have been scoring more than 80% in all subjects. In Maths, I haven't scored less than 90% so far.
Govind: Do you live with your parents here?
Krishna: No. From the beginning I have been staying in the hostel.
Govind: My friend Ravi too has been staying in the hostel for the past one year. Do you know him?
Krishna: Yes. I know him (I do). We have been going to the same teacher for tuition
Govind: I have been visiting him frequently since he joined there. Haven't you ever seen me? (ever - ఎప్పుడైనా)
Krishna: No. We live in different blocks.

ప్రశ్న: Pronunciation కు సంబంధించిన అంశాలను స్పోకల్ ఇంగ్లిష్ లో భాగంగా అందించ గలరు. భాష నేర్చుకోవడంలో ముందుగా ఉచ్చారణ ముఖ్యం. ఏ పదాన్ని ఏ విధంగా పలకాలో తెలుస్తుంది. స్పోకల్ ఇంగ్లిష్ కు సంబంధించిన నీడీలుగానీ, క్యాసెట్లుగానీ దొరికే అడ్రెస్ లను తెలియజేయగలరు.

- కె.ఎస్.కృష్ణ, మెట్ పల్లి

జవాబు: 1) కొత్త మాట ఏదైనా వాడినప్పుడు దాని pronunciation సూచిస్తూనే ఉన్నాం కదా. ముందుముందు lessons లో వివరణ కొంత ఎక్కువగా ఉంటుంది.
2) Spoken English కు సంబంధించిన CDs, Cassettes పెద్ద పెద్ద book-shops లో దొరుకుతాయి. Central Institute of English and Foreign Languages (CIEFL) వాళ్ల Pronunciation Cassettes, CDs వినండి.

Kasturi: Hi Mayuri what's new?

(ఏంటి విశేషాలు)

Mayuri: I met Charitha yesterday. She had a piece of good news. She told me she had bought a new apartment.

(నిన్న నేను చరితను కలుసుకున్నా. ఓ సంతోష కరమైన విషయం చెప్పింది. కొత్త apartment కొన్నానంది.)

News - uncountable. A news అనం. అయితే News ఎప్పుడు singular గానే వాడతాం. A good/ a bad news సరికాదు. Good news/ bad news అంటాం. లేకుంటే a piece of good news/ a piece of bad news అనవచ్చు.

Kasturi: That's good really.

Mayuri: She told me (that) she had got bank loan for buying the apartment. The bank released the loan three days ago. (తనకు ఇల్లు కొనడానికి bank రుణం ఇచ్చిందని చెప్పింది. రెండ్రోజుల కిందటే రుణం విడుదల చేశారు.)

Kasturi: Where are you coming from now?

(నువ్వు ఇప్పుడు ఎక్కడినుంచి వస్తున్నావు?)

Mayuri: I went to the station to book tickets to Tirupati. But by the time I reached the reservation counter, they had closed. I was late by only five minutes.

నేను తిరుపతికి tickets reserve చేసుకుంటూ మని station కు వెళ్లాను. కాని వెళ్లేసరికి, reservation counter మూసేశారు. 5 నిమిషాలే ఆలస్యంగా వెళ్లాను.

Kasturi: Why didn't you start early enough?

(కొంచెం ముందే ఎందుకు బయల్దేరలేదు?)

Mayuri: I had some work, and when I finally went there it was 2 o'clock. You know that on sundays reservation closes by 2.30. I started on my scooter, but on the way I found it had run out of petrol. I had it filled and then went to the station. That delayed me.

ఏదో పనుండింది. ఆ తర్వాత బయల్దేరేసరికి టైం రెండైంది. నీకు తెలుసుకదా. ఆదివారాలు, Reservations 2.30కే కట్టేస్తారని. Scooter మీద బయల్దేరా. దారిలో దాంట్లో petrol అయిపోయిందని చూశా. Petrol పోయింది వెళ్లేసరికి ఆలస్యం అయిపోయింది.

Run out of (petrol/ money etc.) = అయిపోవటం. Have it filled = పోయినట్టు, ఇక్కడ

Kasturi: A similar thing happened to me yesterday. The train had left before I reached the station. So I called my office and told them I was not coming. My delay was due to traffic jam.

(నిన్న నాకూ అలాంటిదే జరిగింది. నేను station కు చేరేలోపే train వెళ్లిపోయింది. మా office కు Phone చేసి నేను రావటంలేదని చెప్పాను. నాకు traffic jam వల్ల ఆలస్యం అయింది.)

Mayuri: You know what happened to me yesterday? I went home from Charitha, and by then my husband had left for office. He had not taken the lunch box. He had forgotten it in his hurry.

(నిన్న నాకేం జరిగిందో తెలుసా? నేను చరిత దగ్గరినుంచి ఇంటికెళ్లాను. అప్పటికే మా ఆయన Office కు వెళ్లిపోయాడు. Lunch box తీసుకు వెళ్లేదు. తొందరలో మరచిపోయాడు.)

Look at these sentences picked up from the conversation above:

- a) She told me she had bought a new apartment
- b) She told me she had got a bank loan

- c) By the time I reached the reservation counter they had closed.
- d) I had had some work and when I finally...
- e) I found it had run out of petrol.
- f) The train had left before I reached the station.
- g) ... by then my husband had left for office
- h) ... he had not taken the lunch box
- i) He had forgotten it.

In all the sentences above look at the verbs:

- a) had bought (had + Past participle (PP) of buy)
- b) had got (had + PP of get)
- c) had closed (had+ PP of close)
- d) had had (had + PP of have)
- e) had run (had + PP of run)
- f) had left (had + PP of leave)
- g) had left (had + PP of leave)
- h) had (not) taken (had + PP)
- i) had forgotten (had + PP)

పై verb form గమనించారు కదా: had + Past Participle (had + PP)-verb- ఈ form లో ఉంటే అది past perfect tense అవుతుంది. ఇప్పుడు దీని ఉపయోగం చూద్దాం.

a) She told me (yesterday) that she had bought a new apartment

కొత్త apartment కొన్నానని చెప్పింది నిన్న. జాగ్రత్తగా గమనించండి:

There are two past actions in sentence (a):

- 1) She told me (నాతో చెప్పింది)
- 2) That she had bought an apartment (apartment కొన్నదని).

ఈ రెండూ past actions. అయితే కొనటం ముందు, (కొన్నానని) చెప్పటం తర్వాత జరిగాయి. ముందు జరిగిన action had bought (had + PP form) లో ఉండటం గమనించండి.

అంటే had + PP form, రెండు past actionsలో ముందర జరిగిన past action కు వాడతాం.

మనం తెలుసుకున్నది: Had + PP is always used for the earlier of two past actions-

అంటే గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో, మొదటి/ ముందరి పనికి had + PP వాడతాం.

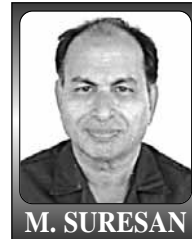
a) The teacher knew that he had not done the home work

అతడు home work చేయలేదని teacher కు తెలిసింది. (చేయకపోవటం- earlier/ first past action)

b) Where had you worked before you joined here?

I had had some work

అలాగే sentence (b)లో కూడా. She told me (that) she had got a bank loan - loan వచ్చిందని చెప్పింది. loan రావటం ముందరి past action కాబట్టి had got.

Sentence c) By the time I reached the reservation counter, they had closed. (నేను చేరేటప్పుటికే వాళ్లు మూసేశారు). మూసేయటం ముందు కాబట్టి had closed.

d) I had had some work and when I finally went there it was 2 o'clock.

ఇక్కడ కూడా పని ఉండింది ముందర, వెళ్లటం తర్వాత కాబట్టి had had (had + PP)

e) I found it had run out of petrol

Petrol అయిపోయి ఉండటం (ముందరి action) చూశాను - కాబట్టి had run (had + PP)

f) నేను platform చేరుకొనేసరికి train వెళ్లిపోయింది. - ఇది ముందు, కాబట్టి had left (had + PP)

g) ఇందులో కూడా 'నేనింటికెళ్ళేసరికి, ఆయన వెళ్లిపోయాడు. (Had left- ఇది ముందు)

h) He had not taken the lunch box - Lunch box తీసుకోలేదు - ఇది ముందు - కాబట్టి had (not) taken

i) He had forgotten - ఇది కూడా ముందరి past action కాబట్టి had forgotten - had + PP

(ఇక్కడ చేరేముందు మీరెక్కడ పనిచేశారు.)

ఇక్కడ చేరటం - past - అంతకు ముందు సంగతి కాబట్టి had worked)

c) I had not known him till you introduced him to me.

మీరు పరిచయం చేసేవరకు ఆయన నాకు తెలియదు. In English, had + PP is very important. అది వాడకపోతే confusion కలిగి, communication సరిగా ఉండదు. Look at the following.

1) He gave me yesterday what I asked for

2) He gave me yesterday what I had asked for.

Sentence 1 అర్థం: నేనడిగింది అతడిచ్చాడు. ఇక్కడ నేనడగటం, అతడు ఇవ్వటం వెంట వెంటనే, దాదాపు ఒకేసారి జరిగినట్లు అర్థం వస్తుంది. రెండూ నిన్ననే.

Sentence 2 అర్థం: నేనంతకు ముందే అడిగింది అతడు నాకు నిన్న ఇచ్చాడు. (ఇప్పటికే నిన్న, అడగటం అంతకు ముందే అర్థం)

Sentence (1) కూ, (2) కూ ఎంత తేడానో గమనించారు కదా. అదీ had + PP ఉపయోగం.

మరికొన్ని examples చూడండి.

a) He had not slept for two days. When I know that I felt pity for him

రెండు రోజులుగా అతడు నిద్రపోలేదు. అది తెలిసిన నేను జాలిపడ్డాను.

b) Who had opened this before I saw it? నేను చూసేముందే ఎవరు తెరిచారు దీన్ని?

ప్రశ్న: 5-15 సంవత్సరాల వయస్సున్న పిల్లలకు

'Spoken English'లో పట్టు సాధించేందుకు ఏయే areas లో focus చేయాలి. దానికి సంబంధించిన Books, Cassettes, C.D.s ఎక్కడ దొరుకుతాయి?

- సి.ఎం.ఎస్.రాజు, రైల్వేకోడూరు

జవాబు: NCERT వాళ్ల (Central schools/ central syllabus follow అయే schools లో వాడే) books చాలా ఉపయోగకరం. 5 - 15 ఏళ్లలోపువాళ్లు concentrate చేయాల్సిన areas: spellings, sentence structures, Conversational Skills. ఇవన్నీ కూడా NCERT books లో ఉంటాయి.

Angad: Hi Vaali. అతడు Chennai వెళ్లాడని నువ్వు నిన్న నాతో ఎందుకు అబద్ధం చెప్పావు? (అబద్ధం - lie వాడండి)

Vaali: లేదు. నేను అబద్ధం చెప్పలేదు. అతడు వెళతానని నాతో చెప్పాడు. నీతో మాట్లాడితర్వాత అతడు వెళ్లేదని తెలిసింది. అతడు programme మార్చుకున్నానని చెప్పాడు.

Angad: నేనేమో అతడు వెళ్లాడని అనుకున్నా. అందుకని అతడికా వస్తకం తర్వాత ఇవ్వచ్చులే అనుకున్నా. నేనాపుస్తకం ఇప్పలేదని నామీద చాలా కోప్పడ్డాడు.

Vaali: I am sorry. అతడు నీతో Programme మార్చుకున్న విషయం చెప్పాడనుకున్నా. కాబట్టి నీకు Phone చేయలేదు నేను.

Angad: అతడు వెళ్లాడని నాకు ముందే తెలుసు.

PRACTISE THE FOLLOWING

Vaali: అతడు ఎందుకు వెళ్లేదు?

Angad: అతడు wait చేస్తున్న Phone call రాలేదట.

Vaali: OK. నేవెళ్ళాలి. వస్తా.

Angad: Bye.

ANSWER

Angad: Hi. Vaali, why did you lie to me that he had left for Chennai yesterday?

Vaali: No. I didn't lie. He had told me that he would go. I knew that he had not gone only after I had talked to you. He told me that he had changed his programme.

Angad: I thought that he had gone. So I thought I could give him the book later. He was/ felt angry that I had not returned his book.

Vaali: I am sorry. I thought he would tell you about his change of programme. Because I had thought so, I didn't call you (So - అలా)

Angad: I had known that he would not go.

Vaali: Why didn't he go? (Why did he not go?)

Angad: He didn't get the phone call he had waited for.

Vaali: OK. I must be going. Bye.

Angad: Bye.

Soundarya: Hi What a fine dress you've bought? Where did you buy it and how much did it cost you?
(అబ్బో చాలా బాగుంది నీ డ్రెస్ ఎక్కడకొన్నావు? ఎంత?)

Aiswarya: Thank you for the compliment. I bought it at Vastraloka for Rs. 3000/-
(థ్యాంక్స్ మూడు వేల రూపాయలు పెట్టి వస్త్రలోకలో కొన్నా.)

Soundarya: Certainly worth it. I wish I had one like it.
(కచ్చితంగా అంత చేస్తుంది. నాక్కూడా అలాంటిది ఉంటే ఎంత బాగుంటుందని పిస్తోంది.)

I wish I had one like that. మనం మాట్లాడుతున్నప్పుడు తీరని కోరికలకు ఇలా అంటాం. She wishes she had a car
(తనకు కారుంటే ఎంత బాగుండునో అనుకుంటోంది.) ఇక్కడ had, past అయినప్పటికీ ఇప్పటి కోరికను తెలుపుతుంది.

Aiswarya: Time you bought one, Soundarya.
(ఇప్పటికే కొనాల్సింది నువ్వు)
ఇక్కడ కూడా bought - past form
Time you bought = ఎప్పుడో కొని ఉండాల్సింది.
Time you learnt manners .
(నువ్వు manners నేర్చుకోవాలి)
(ఇంకా నీకు manners తెలియదు; ఎప్పుడో నేర్చుకోవాల్సింది.)

Soundarya: When did you buy it?
(ఎప్పుడు కొన్నావు?)

Aiswarya: Yesterday. I had been thinking of buying it for a long time. I had the opportunity yesterday when dad gave me the money. I got it for my birthday the day after tomorrow.

Soundarya: Who is the other dress for?
(ఆ ఇంకో డ్రెస్ ఎవరికి?)

Aiswarya: That's for my cousin Sowjanya. I am going to present it to her.
(అది మా కజిన్ సౌజన్యాకు. నేనామెకు అది కానుకగా ఇవ్వబోతున్నాను.)

Soundarya: Has she returned from the states?
(స్టేట్స్ నుంచి తిరిగొచ్చిందా?)

Aiswarya: Yes, last weekend.
(అవును. గత వారాంతంలో)

Soundarya: Wasn't she a teacher here?
(ఇక్కడ ఆమె టీచర్ గా ఉండేది కదా?)

Aiswarya: Yes. She had been working as a teacher when she got married. She then joined her husband in the U.S.
(పెళ్లయ్యాక ఆమె ఇక్కడ టీచర్ గా పని చేస్తుండేది. ఆ తర్వాత వాళ్లాయన దగ్గరకు వెళ్లిపోయింది.)

Soundarya: We had been studying in the same college until we completed the degree. Later she took a job and I went for M.Sc.

(మేం ఇద్దరం డిగ్రీ పూర్తి అయ్యేవరకు ఒకే కాలేజీలో చదువుకునేవాళ్లం. తర్వాత ఆమె ఉద్యోగంలో చేరింది. నేను ఎం.ఎస్.సి.కి వెళ్లిపోయాను.)

Aiswarya: She had been staying with us until, she got the job. Her father who had been working else where, had a transfer here, and she went back home.
(ఉద్యోగం వచ్చే వరకు మా దగ్గరే ఉంది. అంతవరకు ఇంకెక్కడో పని చేస్తున్న వాళ్ల నాన్నకు ఇక్కడికి ట్రాన్స్ఫర్ అయ్యే సరికి వాళ్లింటికి వెళ్లిపోయింది.)

Soundarya: She is quite nice.
(తను మంచి అమ్మాయి)
పై సంభాషణలో had been combinations తో

ఉన్న ఈ verbs sentenceses ను చూడండి.
1) I had been thinking of buying it for a longtime. I had the opportunity yesterday.
2) She had been working as a teacher when she got married.
3) We had been studying in the same college until we completed the degree.
4) She had been staying with us until she got the job.

Last two lessons లో మనం had + past participle (past perfect tense) uses తెలుసుకున్నాం కదా!

Let us recall it once again.
✓ Had Past participle is used for the earlier of two past actions.
(గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో, మొదటి దాన్నెప్పుడు)

SPOKEN ENGLISH
ఆంగ్లభాషణ 119

(పెళ్లయ్యే వరకూ/ పెళ్లయ్యేటప్పటికి ఆమె టీచర్ గా పనిచేస్తూ ఉంది.) ఇక్కడ verb had been+ing.
(a) లో గతంలో జరిగిన పనుల్లో ఒకటి ముందు, రెండోది తర్వాత, కదా? - (had + pp)
(b) లో గతంలో ఒక పని ప్రారంభమై రెండో పని వరకు continue అయ్యింది కాబట్టి had been + ing.
(a) He had been driving at 100 kmph when he hit a lorry.
(అతడు లారీని ఢీకొట్టేప్పటికి 100 కి.మీ. వేగంతో డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు.)
(b) The British had been ruling India for over

(అవును. అప్పుడు మీరేమో మాత్రం ఇచ్చారు. రెండోజూ తర్వాత తగ్గిపోయింది. అప్పటి నుంచి ఈరోజు ఉదయం వరకు నాకే సమస్య లేదు)
ఇక్కడ కూడా
a) had been walking... felt the pain.
b) hadn't been having any pain till this morning.
a) నాకు నొప్పి కలిగినప్పుడు నడుస్తూ ఉన్నాను.
b) పొద్దున వరకు నాకు నొప్పి అనేదేలేదు. కాబట్టి had been + ing ఎప్పుడూ కూడా గతంలో ప్రారం

We had been studying...

దూ had + PP form లో తెలుపుతాం.)

- e.g.**
a) He was unhappy that his friend had gone.
(వాళ్ల ఫ్రెండ్ వెళ్లిపోయాడని అతను బాధపడ్డాడు)
b) She had worked as a teacher before she got married.
(పెళ్లికి ముందు టీచర్ గా పని చేసింది)
c) We know that he had passed.
(ఫాస్ అయ్యాడని మాకు తెలిసింది)
ఇవీ Had + PP ఉపయోగానికి ఉదాహరణలు. ఇప్పుడు మొదటి సంభాషణలోని had been + ing (అంటే Past Perfect Continuous tense) ఉపయోగం చూద్దాం.
✓ గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో ఒకటి ముందు ప్రారంభమై రెండో పని జరిగేదాకా continue అయితే అప్పుడు మొదటి విషయాన్ని had been + ing form లో చెప్తాం.

Compare the following sentences.
a) She had worked as a teacher before she got married.
(పెళ్లికి ముందు ఆమె టీచర్ గా పని చేసింది.) ఇక్కడ verb- had + PP
b) She had been working as a teacher until when she got married.

two centuries until it became independent in 1947
(1947 లో స్వాతంత్ర్యం పొందేవరకు బ్రిటీషర్లు భారత్ ను రెండు శతాబ్దాల నుంచి పాలిస్తున్నారు.)

M. SURESAN

Doctor: What's your complaint?
Subash: I have a pain in the side, doctor. I have had the pain since this morning. I had been taking my morning walk when I suddenly felt it.
(పొద్దుటి నుంచి డాక్టర్ లో నొప్పిగా ఉంది. నేను పొద్దున నడుస్తున్నప్పుడు నొప్పి వచ్చింది)
Doctor: I remember that you came to me last month with a similar complaint.
(మీరు గత నెల ఇదే కంప్లయింట్ తో వచ్చినట్టు నాకు గుర్తు)
Subash: Yes, doctor. You gave me some tablets and I felt all right after two days. Since then I hadn't been having any problem till this morning.

భమైన two actions లో first action, 2nd action వరకు continue అయితే దాన్ని had been + ing తో చెప్పతాం.
ఇది 'be' form లో చూడండి. (అంటే గతంలో రెండో పని జరిగే వరకు ఉన్న విషయాన్ని పేర్కొనడం)
a) He had been here till his father called him.
(వాళ్ల నాన్న పిలిచే వరకు అతనిక్కడే ఉన్నాడు.)
(ఉండటం had been - గతంలో, తర్వాత his father called- పిలవటం)
b) Abdul Kalam had been a space scientist until he took over as President
(రాష్ట్రపతిగా బాధ్యతలు స్వీకరించే వరకు కలాం స్పేస్ సైంటిస్ట్ గా ఉన్నారు)
c) I thought till this morning that he had been here.
(పొద్దున వరకు అతనిక్కడే ఉన్నాడని అనుకున్నా)
ఇదీ had been, had been + ing వాడాలిని తీరు. తెలుగులోలా కాకుండా, English లో time of action, time of state of being ను బట్టి మనం వాడే verb forms కచ్చితంగా మారుతుంటాయి. అలా correct గా అయిన verb forms ను వాడకపోతే పెడర్థాలకు, తికమకలకు దారి తీస్తాయి.

PRACTISE THE FOLLOWING

Tarun: వరుణ్ , చాలాకాలమైంది నిన్ను చూసి, ఎక్కడున్నావు? ఏం చేస్తున్నావు?
Varun: ప్రస్తుతం నేను ముంబయిలో ఉన్నా. ముంబయి లో అవకాశం వచ్చేప్పటికి హైదరాబాద్ లో పనిచేస్తున్నా.
Tarun: ముంబయికి మారేవరకు హైదరాబాద్ లో ఎంత కాలం పనిచేశావు?
Varun: ప్రోగ్రామర్ గా పనిచేస్తూ ఈ అవకాశం పొందాను.
Tarun: హైదరాబాద్ కు ముందెక్కడో ఉన్నావు కదా?
Varun: అవును. చెన్నైలో ఉన్నా 6 నెలలు.
Tarun: ఇప్పుడెక్కడికి?
Varun: నేను నా ఫ్రెండ్ తో, (గత నెల అనుకుంటా) మాట్లాడుతుంటే, అతడి ఫ్రెండ్ వచ్చాడు. ఓ గంట మాట్లాడుకునేటప్పటికి ఈ రెండో ఫ్రెండ్ కు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. మేం ముగ్గురం కలిసి హైదరాబాద్ లో ఓ సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీ పెట్టాలని.
Tarun: బాగానే ఉంది. ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తున్నారు.
Varun: రెండు మూడు నెలల్లో.

Tarun: Best of Luck.
[Answers]
Tarun: Hi Varun, long since I saw you. Where are you and what are you?
Varun: I am at present in Mumbai. I had been working in Hyderabad when I got the opportunity in Mumbai.
Tarun: How long had you been working in Hyderabad when you got the opportunity in Mumbai?
Varun: I had been working as a programmer when I got the opportunity.
Tarun: Hadn't you (had you not) been some where before you were in Hyderabad?
Varun: Yes. In Chennai for six months.
Tarun: Where now?
Varun: When I was talking to my friend, I think it was last month, his friend came. As we had been talking for an hour, this

friend got an idea that we start a software company in Hyderabad.
Tarun: It's good. When are you starting it?
Varun: In two or three months.
Tarun: Best of luck.
ఈ game ఆడండి. ఈ కింది sentence నమూనాలో వీలైనన్ని sentences రాయండి. రాసి బ్లిగ్గరగా చదవండి. Not తోనూ, Question గానూ, Dialogue form లోనూ రాయండి.
They laughed at him ఇక్కడ నమూనా. sub verb Preposition Noun or pronoun
a) She looked at me.
b) They did not come for him
c) Why do you stare at her?
(Stare- అదే పనిగా చూడడం)
a) **Prem:** Why do you look at your watch (so often)?
Karim: I must talk to my uncle immediately
Prem: You wait for a few minutes.
Karim: I have waited for half an hour already